

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Examen i Sorø Akademis Skole

i Juli 1872.

-
- Indhold: 1. Fortegnelse over en Samling Holbergiana, skænket til Sorø Akademis Bibliothek af Justitsraad F. S. Bang, R. af D. og Dbm. Meddelt ved Overlærer J. H. Bang.
2. Meddelelse om en Jættestue ved Bromme samt om den naturhistoriske Samlings og Oldsagsamlingens Forøgelse i Skoleaaret 1871—72. Af Overlærer P. Lorenzen.
3. Efterretninger om Skolen og Opdragelsesanstalten. Af Rektor, Prof. Dr. Tregder.

Sorø.

Trykt hos V. Røhr.

1872.

Fortegnelse
over
en Samling **Holbergiana**
skænket til Sorø Akademis Bibliothek
af
Justitsraad **F. S. Bang**, R. af D. og Dbm.

Meddelt ved

J. H. Bang.

Om Justitsraad F. S. Bangs Gave af Holbergiana til Sorø Akademis Bibliothek.

I September f. A. modtog Rektoren følgende Skrivelse:

Det har i mange Aar været min Plan at samle Alt, hvad der angik vor udødelige Holberg, nemlig alle hans danske og latinske Skrifter i de forskjellige Udgaver, tilligemed alle Oversættelser i fremmede Sprog, Bedømmelser af hans Arbejder, Portraiter og Illustrationer til hans Værker etc., for derefter — eller efter min Død — at overgive denne Skat til et af vore offentlige Bibliotheker.

Efter en Samtale, jeg havde med Boghandler Lyngø for et Par Maaneder siden har jeg nu taget en anden Beslutning, som jeg haaber vil vinde Deres Bifald og Paaskjønnelse, idet jeg herved overgiver hele Samlingen til Sorø Akademis Bibliothek, med Anmodning til Dem Hr. Professor, at Samlingen maa blive opstillet i Bibliotheket aldeles for sig selv, som et Æresminde om Akademiets berømmelige Stifter, som jeg haaber tillige til Gavn og Glæde for alle denne Mesters varme Beundrere, saa tror jeg — har jeg ikke arbejdet eller samlet forgjæves.

Jeg kan ikke nægte at det allene var under den udtrykkelige Betingelse, at Samlingen heel og holden skulde bevares, at Boghandler Lyngø har overladt mig sin Deel af disse Holbergiana, som ere af en uskatteilig Værd, hvorom De om kort Tid ville kunne overtøye Dem.

Med Høiagtelse

Deres ærbødige

F. S. Bang.

Kbhvn. 12. Sept. 1871.

Det attraaede Tilsagn har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet meddelt i følgende Skrivelse:

Foranlediget ved Hr. Professorens Indberetning i behagelig Skrivelse af 26. Sept. f. A. om den af Justitsraad F. S. Bang til Sorø Akademis Bibliothek skjænkede Samling af Holbergiana, undlader Ministeriet ikke at tilmelde Dem, at Man ved at takke Justitsraad Bang for den betydelige og interessante Gave, har givet ham Tilsagn om, at Gaven ingensinde skal skilles ad, men opstilles i Bibliotheket aldeles for sig selv, idet Man anmoder Dem om i saa Henseende at meddele Bibliotekaren det Fornødne og drage Omsorg for, at den fornødne Tilførsel herom med Paaberaabelse af nærværende Skrivelse foretages i Bogfortegnelsen til fremtidig Efterlevelse.

Kjøbenhavn den 7de Marts 1872.

C. Hall.

Schwartzkopf.

Til Rektor for Sorø lærde Skole
og Opdragelsesanstalt.

I September modtoges Samlingen, hvormed fulgte en Seddelkatalog, efter hvilken den i Følge Giverens Ønske blev opstillet i 3 Glasskabe, som bleve anbragte paa Bibliothekets østlige Ende mellem de Skabe, hvori Manuskriptsamlingen opbevares.

Ligesom Giveren vedbliver at forøge sin Gave med hvad han efterhaanden kan overkomme af manglende Holbergiana, saaledes har ogsaa Hr. Boghandler Lyngø tilsagt os det samme, og allerede skænket Samlingen værdifulde Bidrag.

For det Tilfælde at andre Yndere af den holbergske Muse maatte være i Besiddelse af Holbergiana, som fattes i denne Samling, og ville overlade os samme, da tør jeg forsikre, at ethvert Bidrag af den Art, være sig nok saa ubetydeligt, med Tak vil blive modtaget og indlemmet i Samlingen.

I følgende Fortegnelse, hvori kun de ældste og sjæld-

nere Udgavers Titler ere givne udfærligere, har jeg blandt
 andre benyttet mig af følgende Forkortelser: (a. U.) be-
 tegner, at Alt er trykt med Uncialer; (std. U.) at største
 Delen er med Uncialer. Rød Tryk har jeg antydnet ved at
 sætte Ordene mellem Gaaseøjne " „ i omvendt Orden.

Sorø i Maj 1872.

J. H. Bang.

A.

Ludvig Holbergs udvalgte Skrifter. Udgivne ved R. L. Rahbek, Professor. 1-21. Kbh. 1804—1814.
Udvalgte Skrifter af Ludvig Holberg. Ved R. Lassen. 1-2 Hefte. Udgivet af Selskabet for Folkeoplysningens Fremme. Kristiania. 1860—62.

B.

En Sandsfærdig | Ny Vilse | Om | Peder Paars | Som gjorde
en Rejse fra Gal | lundborg til Mars, | Streven til Læge-
dom, Trøst og Husva | lelse for alle got Folk, som lide
Paars og | Modgang her i Verden, | Af | Hans Michel-
sen | Borger og Indvaaner i Gal | lundborg, | Med
flionne Anmerkninger neden under | efter den ny
Maade, | siunges efter den Melodie: | *Arma virumque
cano &c.* | Eller som den gamle Østerlandske Vilse |
Αἰδοῦναι μοι ἐννεπὶς Μῆσα &c. | Klinger vel til alle-
slags Instrumenter, især | til Hackebræt eller Lire. |
Trykt i dette Aar.

Fortalen 2 Blade uden Pagina, med Signatur a. 1ste
Bog 77 Pagina med Signatur A—G (7).

Den berømmelige | Peder Paarses | Histories | Anden Bog, |
Med samme Just Justsens | Anmerkninger, | Trykt
kort efter den Første Part.

Uden Pagina, men med Custoder og Signatur A2—
G (7).

Den berømmelige | Peder Paarses | Histories | Tredie Bog |
Med samme Just Justesens | Sprænglærde Anmærknin-
ger, Og | En dobbelt Fortale. | Trykt kort efter den
anden Part.

Uden Pagina, men med Custoder og Signatur A—F
(2), hvoraf Fortalerne A—B 4.

En Sandfærdig | Ny Viise | Om Peder Paars | Som gjorde
en Rejse fra Cal | lundborg til Mars, | Streben til Ræge-
dom, Trost og Husva | lelse for alle got Folk, som lide
Paars og | Modgang her i Verden, | Af | Hans Mik-
kelsen, | Borger og Indvaaner i Cal | lundborg, | Med
ffionne Anmerkninger neden un | der efter den ny Maade, |
(Siunges osv. Haffebæret osv.).

Statsmøen Dorotheas Portræt. Fortalen 2 Blade uden
Pagina, men med Custoder og Signatur a. 1ste Bog.
Pag. 1-77. Sig. A—G (7).

Den berømmelige | Peder Paarses | Histories | Anden Bog, |
Med samme Just Justesens | Anmærkninger, | Og en |
Apologetisk Fortale. | Trykt kort efter den første Part.

Uden Pagina, men med Custoder og Signatur B 2—
F (7).

Den berømmelige | Peder Paarses | Histories | Tredie Bog, |
Med samme Just Justesens | Sprænglærde Anmærknin-
ger, | Og | En dobbelt Fortale. | Trykt kort efter den
anden Part.

Uden Pagina, men med Custoder og Signatur A—F (7),
hvoraf Fortalerne A—B 4.

Den berømmelige | Peder Paarses | Histories | Fierde
Bog, | Med samme Just Justesens | sprænglærde An-
mærkninger, | Forbedret med et Tillæg til den Fierde
Bog, | som er gandske nyt. | Trykt kort efter den tredie
Part.

2 Blade Fortale, uden Pagina, med Signatur a, a 2, dernæst nyt Titelblad som ovenfor (med Udeladelse af Forbedret—nyt). Fjerde Bog. Signatur A 2—F. Pagina 3—82.

En Sandfærdig | Ny Wiise | Om | Peder Paars | Som gjorde en Rejse fra Cal | lundborg til Mars, | Streven til Lægedom, Trost og Husva | lelse for alle got Folt, som libe Paars og | Modgang her i Verden, | Af | Hans Mitfelsen | Borger og Indvaaner i Callundborg, | Med sfionne Anmerkninger neven un|der efter den ny Maade (Siunges osv. som i forrige Udgave).

Statsmøen Dorotheas Portræt og 12 Træsnit. Ligner ellers meget forrige Udgave, men foruden Callundborg for Callundborg paa Titelbladet, er Fortalen trykt med større Typer. I Texten staar Pag. 5 for 2. 1ste Bog 1—77 Signatur A—G (7).

Anden Bog som foregaaende Udgave.

Tredie Bog. Titelblad som forrige Udgave med Undtagelse af at „Just Justesens“ her er trykt med gothiske Bogstaver. De to Pagina, som i forrige Udgave staa i fjerde Bog efter første Titelblad med Signatur a og a 2 findes her i tredie Bogs Slutning. Sig. F 3. (4).

Den berømmelige | Peder Paarses | Histories | Fierde Bog | Med samme Just Justesens | sprænglærde Anmærninger, | Forbedret med et Tillæg til den Fierde | Bog, som er gandske nyt. |

Med Kongl. Allernaadigst Privilegio. | Trykt kort efter den tredie Part.

76 Pagina, hvoraf Titelblad regnes for Pag. 1 og Pagina først ere trykte fra Side 8. Under Signatur A 2—3 er trykt hvad der alt fandtes ved tredie Bog Sig. F 3(4).

Peder Paars | Poema Heroico-comicum | af | Hans Michelsen | Med tvende Fortaler og Just Justesens | Anmerkninger. | Trede Edition | Forbedret med et Tilleg til den Trede Bog | og med den Fjerde, som er gandske nye. | Nihil est, Antipho, | Qvin male narrando possit Depravariet | Tu id quod boni est Excerptis. | Terent: Phorm: Act: 4. Sc: 4 | Trykt Åar 1720.

Fortale og Betænkning 15 Blade. Sig. X 2—8, XX 1—8. Texten (3)—348 Pagina.

Kjøbenhavnste Efterretninger om lærde Sager. Torsdagen den 14de Januar 1773. Om Udgaven af Peder Paars ved et Selskab af 1772.

Peder Paars, Et Heroisk-comisk Poema af Ludvig Holberg | udgivet paa nye ved et Selskab. Kjøbenhavn 1772.

Med Kobbere af Clemens. 4to. Hoslagt Subscriptions-Plan til en nye Edition af Peder Paars.

Peder Paars, Et Heroisk-comisk Poema af Ludvig Holberg. Udgivet ved et Selskab med Vignetter og Kobbere. Andet Oplag. Kjøbenhavn 1794. Trykt paa Gyldendals Forlag. 4to.

Peder Paars et heroiskcomisk Digt af Ludvig Holberg. Paa ny udgivet af K. H. Seidelin. Kjøbenhavn 1798. 1-2. Med Holbergs Portræt stukket af J. F. Clemens.

Peder Paars et heroiskecomisk Digt af Ludvig Holberg. Paa ny udgivet af K. H. Seidelin. Kjøbenhavn 1798. Med Kobbere. I Haas. sc. 1764.

Peder Paars med 15 Kobbere, af Gallerie for danske Glasfifere. 48—50 Hefte. Udgivet af et Selskab, og revideret af S. C. Lange. Kbh. 1835.

Peder Paars, comisk Helteedigt af Ludvig Holberg. Udgivet med 100 Træsnit af et Selskab ved S. David=

- sen. Tegningerne af P. C. Klæstrup. Træsnittene af A. Kittendorff. Kjøbenhavn 1843. Stor 8vo.
- Peder Paars, comist Heltedigt af Ludvig Holberg. Med 100 Illustrationer. Kbh. 1857. Davidsens 2den Udgave. Kochs Forlag. Hoslagt Subscriptions=Indbydelse paa en Pragt=Udgave af Peder Paars. Med 100 Illustrationer. Endvidere Fædrelandet 1857 Nr. 84 og 94 samt Flyveposten 1857 Nr. 85 og 97.
- Holbergs Peder Paars. Udgivet af A. C. Boye. Kjøbenhavn 1823. 8vo.
- Peder Paars. Et comist Heltedigt af Ludvig Holberg. Udgivet af A. C. Boye. Andet Dplag. Kjøbenhavn 1832. Et med hvide Blade gennemtrukket Exemplar, helt igjennem forsynet med talrige Oplysninger og Anmærkninger af cand. theol. T. C. Petersen.
- Peder Paars. Et comist Heltedigt af Ludvig Holberg. Udgivet ved A. C. Boye. Tredie Dplag. Kbh. 1835. 16mo.
- Peder Paars osv. — ved A. C. Boye. Fierde med Holbergs Satire Critik over Peder Paars forøgede Dplag. Kbh. 1844. 16mo.
- Peders Paars osv. ved A. C. Boye. Femte Dplag. Forlagsbureauet i Kbh. 1865. 12mo.
- Ludvig Holbergs Peder Paars, udgivet for det Holbergske Sarsfund af F. L. Liebenberg. Kbh. 1855. Imp. 8vo.
- Holbergs Peder Paars. Paany udgivet af F. L. Liebenberg. Med sex Tegninger af W. Marstrand. Kbh. 1863. 8vo. Hoslagt Berlingske Tidende 1864 Nr. 22.
- Peter Paars, ein comisches Heldengedicht aus dem Dänischen des Herrn Barons von Holberg ins Deutsche übersetzt von J. A. S. A. D. E. Mit Kupferstichen. Leipzig 1750.

Ludwigs Freyherrns von Holberg Peter Paars, etn komtsches Heldengedicht. Neue, vermehrte und verbesserte Uebersetzung. Nebst einer Nachricht von dem Leben und den Schriften des Verfassers. Herausgegeben von Johan Adolph Scheiben. Mit Kupfern. Kopenhagen und Leipzig. 1764.

Baron Ludvig Holbergs Poema Heroico-comicum, Angående Den Berömlige Peder Pårsses Hjelte-Bedrifter, Från Danstän öfversatt Af E. Z. P. **SEDERSTROM** 1750.

Peter Paars in vijftien Boeken door Lodewyk Baron van Holberg. (Alt Uncialer.) Uit het Hoogduitsch. Te Dordrecht. 1792. 1-2.

Su Sañferduga og Vidfræga-Historia! af theim stóra Kappa Petur Paars, sem reisti frá Callundborg til Aars. Skrifud á Berefiords Handelstad, og utlögd ur Dönsku — af J. St(effensen). 1809. 4to. Manuskript.

Peter Paars, Canto I. et II. Freely translated from the Danish. Of Ludwig Holberg. s. l. 1862. Forfatteren J. H. Scharmann i Lausanne.

Jomfru Charlotte Dorothea Biehl vil castrere Holberg. Tegnet af C. Høyer. 1 Blad. 4to.

Dplysninger til Holbergs Peder Paars. Ved G. C. Werlauff. Særskilt Aftryk af „Danst Maanedsskrift“. Kbh. 1862.

Om en reenskreven Peder Paars af K. L. Mahbet i Danst Minerva for October Maaned 1815.

Ludvig Holbergs Peder Paars. Et Afsnit af en Holberg-Bibliographi ved Chr. Bruun. Kbh. 1862. Høslagt Fædrelandet 1862 Nr. 141.

27 Kobberc til Peder Paars. Kbh. 1824. J. F. Clemens sculp.

Ny og sandfærdig Bise om Peder Paars i Aarhus af Cornelius Svendsen Bager paa Levanger. Trykt i dette Aar. Med 3 Lithografier af W. Pedersen. s. l. et a.

Boråsiade, Poema i Fyra Sånger (af Rudbek). Stockholm 1776. 4to.

Zumalla og Peder Paars paa Anholt, to dramatiske Digtninger af W. Holst. Christiania 1849.

C.

Hans Mikkelsen | COMOE | DIER | Sammenstrefne for | Den Danske Stueblads. | Anden Tome. (Vignet) Trykt Aar 1724. Indeholder: Den 11. Juni, Barselstuen, Det arabiske Pulver og Mascarade. Uden Pagina med Sign. A—E (3).

COMOEDIER | Sammenstrefne | For | Den Danske | Stueblads | Ved | Hans Hans Mikkelsen | Borger og Indvaaner udi | Gallundborg | Med | Just Justesens forbedrede Fortale | 1te Tome | Ilden Edition merkkelig forbedret og | saaledes indrettet som Comoedier | ne nu forestilles. | Trykt Aar 1724. Indeholder: Den politiske Kandestober, Den Vægelsindede, Jean de France, Jeppe paa Bierget, og Mester Gert Westphaler. Uden Pagina. De 4 første med Signatur A—D (8). Gert med Signatur A—C (4).

COMOE | DIER | Sammenstrefne | For | Den Danske | Stueblads | Ved | Hans Mikkelsen o. s. v., som foranstaaende, men i mindre Format. Titlen paa 2den Tome af dette Phoenixbergske Eftertryk er: Hans Mikkelsen | COMOE | DIER | Sammenstrefne for | Den Danske Stue | Blads | Anden Tome. (Vignet) Trykt Aar 1725.

Den Danske | Skue=Plads Deelt | Udi 5. TOMER, |
Første TOME | (Vignet) Trykt Aar 1731.

Anden—Femte Tome Trykt 1731; men Den Danske | Skue=
Plads | Slette TOME | (Vignet) Aar 1753 og Syvende
TOME | (Vignet) Aar 1754.

Den Danske Skue=Plads Deelt udi 5 Tomer, Første Tome:
Kiøbenhavn — trykt paa Forleggerens egen Bekost=
ning. Uden Aarsangivelse; har tilhørt Peder Tun=
berg 1745. Paa 2den Tome staar „Berleggerens“, men
3die—5te som 1ste. (Höpffners 1ste Udgave).

Den Danske Skue=Plads Deelt Udi 7 Tomer. Kiøben=
havn. Trykt hos Directeuren over Hans Kongel.
Majestis. og Univ.-Bogtrykkerie, J. J. Høpffner,
som første Forlægger, og findes hos hannem tilkiøbs.

Den Danske Skue=Plads, deelt Udi 7 Tomer osv., som
forrige Udgave.

L. Holbergs Comedier, udgivne af K. L. Rahbek, Prof.
osv. Kiøbenhavn. 1824—27. 7de Bind udgivet ved
A. E. Boye. Kbh. 1832.

Ludvig Holbergs Dramatiske Skrifter 1—7 med Holbergs
Portrait. Kbh. C. Steens Forlag. 1832. Høslagt
Oversigt af det hidtil Passerede betræffende osv. Rets=
striden fra Selskabet for Udgivelsen af Gallerie for
danske og fremmede Classikere, og Fortsættelse af den
forhen leverte Oversigt.

Fem Comoedier af Ludvig Holberg. Med en Skizze af For=
fatterens Characteristik og Prolog til den første danske
Comoedie ved Skuepladsens Åbning 1722. C. Steens
Forlag. 1839.

Det Holbergste Samfund. Indbydelseskrift fra Skrift- og
Forretnings=Committeen for det Holbergste Samfund.
Kbh. 27. Jan. 1842.

- Comite-Betænkning af Comiteen for det Holbergſke Samfunds fremtidige Organisation og Virksomhed. Kbh. 24. Juni 1844.
- Om det Holbergſke Samfund og dets Diemed. Af Prof. Hohlenberg. (Dansk Ugeskrift. Anden Række Nr. 54.)
- Fra Liebenberg med første Bind af Holbergs Comedier. Kbh. Febr. 1847.
- Om Fortsættelsen af Ludvig Holbergs Comedier, udgivne med Anmærkninger osv. af C. Mølbech.
- Ludvig Holbergs Comedier. Udgivne med Anmærkninger under Texten, Indledninger og Oplysninger til ethvert Lystspil, for det Holbergſke Samfund. Første Bind. Med Holbergs Billede. Kiøbenhavn. 1843.
- Til Det Holbergſke Samfunds Medlemmer fra Samfundets Stifter. Kbh. 1844 af C. Mølbech.
- F. P. J. Dahl. Til Belysning af Kritiken over „Ludvig Holbergs Comedier“, udgivne fra det Holbergſke Samfund, første Bind 1843. Kbh. Juni 1844.
- Ludvig Holbergs Comedier, udgivne for det Holbergſke Samfund af F. L. Liebenberg. 1—8. Kbh. 1848—1854. (Vedlagt Fædrelandet 1855 Nr. 275.)
- Ludvig Holbergs Portrait, stiftet i Staal af Eekersberg, udgivet af det Holbergſke Samfund. Kbh. 1852.
- Den danske Skueplads eller Ludvig Holbergs samtlige Comedier i eet Bind, ved A. G. Boye. Kbh. 1843.
- Ludvig Holbergs udvalgte Skrifter. Første Bind, indeholdende Forfatterens samtlige Comedier. Udgivet af D. F. Holm. 1ste—38te Hefte. Forlagt af B. Larsen. Kbh. 1850—52.
- Holbergs Comedier i eet Bind. Efter den liebenbergſke Recension paany udgivne ved J. Levin. Kbh. 1861.

Vedlagt norsk Illustreret Nyhedsblad 1862. Nr. 23
og Flyveposten s. A. Nr. 146.

Holbergs Comedier i eet Bind. Efter den liebenbergste Re-
censtion paany udgivne ved J. Levin. Med 40 Illu-
strationer af Wilh. Rosenstand. Kbh. 1865—67.
1ste—40de Hefte. Wbbdites Forlag.

Holbergs Gallerie. | Forklaring til de af M. L. Nathanson
bekostede og udgivne Kobbere til Holbergs Komedier
| 1—5. 4to.

Scener af Holbergs Lystspil, lithographerede efter Lorenzens,
Eckersbergs, Westphals og andre berømte Kunstneres
Originaler. 1—3 Hefte. Kbh. 1843.

Nye-Mars | PROLOGUS | Til | En COMOEDIE | Allerun-
derdanigst præsentered | Af | Den heele Danske Bande |
1723. 4to.

Den Danste | COMOEDIES | Ligbegængelse | Med | TALIÆ |
Affkeeds Tale, Forestillet | Til allerlidste Slutning | Af |
De Danste ACTEURS | Den 25 Februarii 1727. |
(Vignet) R3DVENSHVN. 1746.

Den politiske Randestøber. Comedie i 5 Acter af Holberg.
Kbh. 1856. Flinchs Forlag. Træsnit af P. C.
Klæstrup.

Den politiske Randestøber. Kbh. s. a. Trykt hos C. L.
Løser.

Den politiske Randestøber. Med et Billede efter W. Mar-
strand. Kbh. 1868.

Den Bøgelstinde. Kbh. s. a. C. L. Løser.

Jeppe paa Bjerget. Første Gang udgivet med Træsnit 1842
af Fr. Frølund og Flinch. Træsnittene af P. C.
Klæstrup. Kbh. s. a.

Jeppe paa Bjerget. Kbh. 1847. Behrends Enke.

Jeppe paa Bjerget. Kbh. 1856. Behrends Enke.

- Jeppe paa Bjerget. Abh. s. a. C. C. Løser.
- Jeppe paa Bjerget. Kgl. Theat. Repert. Nr. 179.
- Jeppe paa Bjerget. Med et Billede efter W. Marstrand.
Abh. 1868.
- Jeppe på Berget. Komedi i 2 akter. Stockholm 1856 |
Med sorte udklippede Dukker og Sætstykker. |
- En splinter ny Bise om Jeppe paa Bjerget. Eller en Sam-
tale imellem Jeppe og Nille. Trykt i dette Aar. | I
3 forskjellige Udgaver, af hvilke den ene trykt hos I.
R. Thiele. |
- Den unge Jeppe paa Bjerget eller den gamle Jeppe's Søn
i Comoedien, som disputerer med adskillige store Poli-
tici om Samvittighed i disse Tider. Abh. 1771.
- Jeppe paa Bjerget. Skien 1847.
- Barselstuen. Med et Billede efter W. Marstrand. Abh.
1869.
- Gert Westphaler. Ved K. L. Rahbek. Abh. 1816.
- Den politiske Randsløber og Barselstuen. Andet Bind's 1ste
Hefte af Udvalg af ældre danske Digteres Værker.
Ribe 1869.
- Jacob von Lihbo. Med et Billede efter W. Marstrand.
Abh. 1870.
- Den Stundesløse. Med et Billede efter W. Marstrand,
Abh. 1870.
- Barselstuen. Abh. s. a. C. C. Løser.
- Julestuen, udg. af Frølund og Flinch med Træsnit af
Klæstrup. Abh. s. a.
- Julestuen. Abh. s. a. C. C. Løser.
- Julestuen. Komedie i een Akt. Skien 1845.
- Jacob von Lihbo. Abh. s. a. C. C. Løser.
- Ulykses von Itacia. Udg. af Frølund og Flinch med
Træsnit af Klæstrup. Abh. s. a.

- Henrik og Bernille. Kbh. s. a. E. C. Løser.
- Diderich Menschenschret, udg. af Frølund og Flinch med Træsmit af Klæstrup. Kbh. s. a.
- Den pantsatte Bondedreng, udg. af Flinch med Træsmit af Klæstrup. Kbh. s. a.
- Det lykkelige Skibbrud. Kbh. s. a. E. C. Løser.
- En Doublet=Scene til 2den Akt af Holbergs lykkelige Skibbrud. Aftrykt i Commissionstidenden efter Norske Morgenblad for 7. Apr. 1839.
- Erasmus Montanus. Med et Billede efter W. Marstrand. Kbh. 1869.
- Fernilles korte Frøkenstand. Kbh. s. a. E. C. Løser.
- Den Stundesløse, udg. af Frølund og Flinch med Træsmit af Klæstrup. Kbh. s. a.
- Den Stundesløse. Rgl. Theaters Repertoire Nr. 180.
- Den Stundesløse. Kbh. s. a. E. C. Løser.
- Den honette Ambition. Kbh. s. a. E. C. Løser.
- Der Politische Kannengießer. Stuttgart 1869. Er Nr. 58 af Classische Theater-Bibliothek aller Nationen.
- Der Politische Kannengießer | Universal-Bibliothek 198. | Leipzig s. a.
- Der politische Kannengießer. Aus dem Dänischen übersetzt von P. J. Willagren. Halle. 1871.
- Don Ranudo de Colibrados, eller Fattigdom og Hoffærdighed. Comoedie i fem Acter ved Ludvig Holberg. Kbh. 1745. Chr. G. Mengel.
- Don Ranudo de Colibrados osv. Kbh. 1745. E. H. Berling.
- Don Ranudo de Kolibrados. Kbh. s. a. E. C. Løser.
- Epilog til Holbergs Don Ranudo, opført i Bergen. Af Lyder Sagen. I den danske Tilskuer Nr. 34 for 1806.
- Gule=Stuen og MASQUERADEN. Et Stuespil paa 3 Acter Sammenfrevet Aar 1724. ANDRE TIL FORLY-

- STELSE. Abh. Findes til kjøbs hos Hieronymus Christian Paulli. Bønixb. Bogtryckeri. 1724.
- To Komedier af Ludvig Holberg. Den politiske Kandestøber. Jeppe paa Bjerget. Med 2 Billeder efter W. Marstrand. Abh. 1868. Nr. 13 af Folkelæsning.
- Barselstuen og Erasmus Montanus. Med 2 Billeder efter W. Marstrand. Abh. 1869. Nr. 22 af Folkelæsning.
- Jacob von Thybo og Den Stundesløse. Med 2 Billeder efter W. Marstrand. Nr. 32 af Folkelæsning.
- Le paysan en gage. Arrangé du Danois. Paris 1855. (Findes i Albert le Roy. Théâtre en l'air.)
- АРТАКСЕРКСЪ ТРАГЕДІЯ. ВЪ САНКТПЕТЕРБУРГЪ. (Artaxerxes i Prosa oversat af Andre Nartof. Petersburg 1764.)
- J. N. Paulli's Politiske Kandestøber. Paany udgivet ved F. Bøggmann. Abh. 1867.
- De politieke Tinnegieter, Blijspel in vijf bedrijven, van Holberg. Nieuwe Vertaling, vrij naar 't Hoogduitsch van Oehlenschläger. Amsterdam. 1853.
- Die politische Wochenstube. Eine Komödie von H. C. Brug. Zürich und Winterthur. 1845.
- Holbergs udvalgte Comedier. 1—8. Strengnäs 1827—1833.
- Sechs Lust=Spiele. Anfänglich in Dänischer Sprache geschrieben von Herrn Ludwig Holberg. Anko ins Deutsche übersetzt von J. G. L. v. A. Hamburg und Leipzig 1743.
- Zum zween ten male Sechs Lust=Spiele u. s. w. Coppenhagen und Leipzig 1744.

Zum dritten und letzten male Sechs Lust-Spiele u. s. w.
Copenhagen u. Leipzig 1744.

Sechs Lustspiele. Anfänglich in Dänischer Sprache geschrie-
ben von Herrn Ludwig Holberg. Niho ins Deutsche
übersetzt von J(ohan) G(ottfried) L(ucass). Zweyte
Ausgabe. Copenhagen und Leipzig 1746.

Zum zweyten male Sechs Lust-Spiele u. s. w. von J. H. L.
v. A. Zweyte Ausgabe. Copenhagen und Leipzig. 1748.

Drey Lustspiele. Aus dem Dänischen des Herrn Professor
Holbergs übersetzt. Copenhagen u. Leipzig 1745.

Die Dänische Schaubühne geschrieben von dem Freyherrn
Ludwig von Holberg und nun in die deutsche Sprache
übersetzt. Kopenhagen u. Leipzig 1—5. | NB. Erster
Band Neue u. verbesserte Ausgabe. 1771. Zweyter
Band. Dritte Aufl. Kph. 1778. Dritter B. Kph.
1761. Vierter B. Coph. u. L. Neue Aufl. 1765.
Fünfter u. letzter Band. Koph. 1762. |

Holberg's Lustspiele. Uebersetzt von Dehlenschläger. 1—4.
Leipzig 1822—23.

Nicolay Fürst. Recension af Holbergs Lustspiele. Uebersetzt
von Dehlenschläger. Wiener Jahrbücher der Literatur
1823.

Ludwig Holberg's ausgewählte Komödien. Aus dem Däni-
schen übertragen von Robert Prutz. 1—4. Hildburg-
hausen 1868. | Bibliothek ausländischer Klassiker. 82.
83, 85, 86. |

Le Theatre Danois par Mr. Louis Holberg. Traduit du
Danois Par Mr. G. Fursmann. Tome 1. A Copen-
hague 1746. (std. U.)

Zes aardige en vermakelyke Blyspeelen, — Door Wylen
den Baron Lodewyk Holberg. Te Amsterdam. 1757.
(a. U.)

Zes aardige en vermakelyke Blyspeelen. — Tweede Deel
1766 (a. U.)

Zes aardige — Derde Deel — 1766. Vyf aardige —
Vierde Deel — 1767. Vyfde Deel. 1768. Zesde en
laatste Deel. Te Amsterdam 1768. (std. U.)

Plutus Eller Proceß emellan Fattigdom och Rikedom. En
Herovist Comoedie Uti Fem Öpningar. Af Baron Ludv.
Holberg. Deswersatt ifrån Danskan. Wästerås 1781.
I samme Bind de 3 folgende. Jeppe Nilsson På
Berget. Andra Uplagan. Wästerås 1770. Erasmus
Montanus. Andra Uplagan. Wästerås 1778 og Lust-
Spelet Anman. Uti Twenne Öppningar. Andra Up-
lagan. Wästerås 1781.

Jeppe Nilsson På Berget. Stockholm 1824 og 1828.

Jeppe Nilsson på Berget. Jönköping 1832 og 1848.

Jeppe Nilsson på Berget. Sundswall 1846.

Jeppe Nilsson på Berget. Kalmar 1852.

Jeppe Nilsson på Berget. Norrköping 1851.

Don Ranudo de Colibrados. Jönköping 1840, 1844 og 48.

Valda Lustspel af Holberg, bearbetade i svensk öfversätt-
ning af Hinrik Sanström. I. Gengångeren eiler Ab-
racadabra. Stockh. 1845.

Theater för Sälskapskretsar. Utgifven af Hinrik Sand-
ström. I. 2. Hinrik och Pernilla. Upsala 1836.

Don Ranudo de Colibrados. Aus dem Dänischen ins Deut-
sche übersetzt. Copenh. u. Leipzig. 1745.

Don Ranudo de Colibrados u. s. w. Zweite und mit
einigen neuen Auftritten vermehrte Auflage. Koph. u.
Leipz. 1755.

Le Potier d'étain politique (Den politiske Kandstoeber).
Comédie en cinq actes, par L. de Holberg. Findes i
Théâtre Européen. Paris 1835. imp. 8vo.

- Første Akts 4de Scene af Jacob von Tyboe findes i Principes de la langue Danoise et Norvegienne — par Mr. G. Schram. Copenh. et Paris 1839.
- Das arabische Pulver. Eine Posse in zwey Acten nach Holberg frey bearbeitet von August von Koberue. Leipz. 1810.
- Don Ranudo de Colibrados. Ein Lustspiel in vier Acten. Nach Holberg frey bearbeitet. | I Theatralische Werke von August Kotzebue. Band 10. |
- Des Freyherrn von Holbergs Wochenstube ein Lustspiel in fünf Aufzügen. Hamburg 1748.
- Jeppe Niilonpoika, Ilweilys wiidesä näyttöfessä. Käännös Holbergin ilweilysfestä. | Findes i Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia. Helsingisä. 1863.
- Don Ranudo de Colibrados eli Röyhkys ja Ylpeys. Komedian wiidesä näyttöfessä Lud. Holberg'ilta. Suomentanut R. J. Gummerus. | Findes sammesteds. | Helsingisä 1867.
- Leikrit: Befarinn med töföngaviti. Utgefendur: Sv. Hallgrimsson. H. Johnson. Reykjavik 1854.
- La Polvere Arabica o sia l'alchimista, commedia in 1 atto dell' illmo Sigre Barone Lodovico di Holberg. tradotta da G. M. W. Venezia 1775. (a. U.)
- Om Ludvig Holberg som Lystspildigter og om hans Lystspil. Ved R. L. Rahbek. 1—3. Kbh. 1815—17.
- Historiske Antegnelser til L. Holbergs Lystspil ved C. C. Werlauff. Første Bind. Kbh. 1838.
- Historiske Antegnelser til Ludvig Holbergs atten første Lystspil ved C. C. Werlauff. Kbh. 1858. Med Forfatterens skriftlige Tilføjelser.
- Ludvig Holbergs Komedier. Akademisk afhandling af O. A. Toppelius. Helsingfors 1856.

vermehrte Auflage,,; Coph. u. Leip. verlegt Christian Gottlob Mengel,, 1748.

- Nicolai Klims "Unterirdische Reise,, u. s. w. Frankfurt am Mayn. "Verlegt Daniel Christian Hechtel,, 1753.
- Nicolai Klims "Unterirdische Reise,, u. s. w. "Neue und vermehrte Auflage,,. Mit allergn. Königl. Churfürstl. Sächs. Privilegio. Copenhagen u. Leipz. "verlegt Friedrich Christian Belt,, 1753.
- Nicolai Klims "Unterirdische Reise,, u. s. w. Copenhagen u. Leipz. "verlegt Fr. Chr. Belt,, 1762.
- Nicolai Klims "Unterirdische Reise,, u. s. w. Mit Churfürstl. Sächs. gnäd. Privilegio. Coph. u. Leip. — "Belt,, 1765.
- Nicolai Klims "Unterirdische Reise,, u. s. w. Coph. u. Leip. — "Belt,, 1780.
- Niels Klimm's Unterirdische Reisen. Neuvertentscht. (Vignet) Berlin 1788.
- Des weltberühmten Nielas Klim höchst merkwürdige Reisen und Abentheur in einer ganz neuen Welt. Zur Unterhaltung der Jugend neu bearbeitet. Nürnberg 1824. | Med kolorerede Billeder. |
- Niels Klims Wallfahrt in die Unterwelt. Von Ludwig Holberg. Aus dem Lateinischen übersezt durch Ernst Gottlob Wolf. Mit einer Einleitung. Leipzig 1828. | Brockhaus: Bibliothek classischer Romane und Novellen des Auslandes 15ter Band. |
- Niels Klim's Wallfahrt in die Unterwelt etc. Zweite Auflage. Leipz. 1847.
- "Voyage,, de Nicolas Klimius dans "le Monde,, souterrain, contenant "une nouvelle théorie,, de la terre, et "l'histoire d'une cinquième,, monarchie inconnue jusqu'à present. Ouvrage tiré de la Bibliothèque de "Mr. B.

- Om Jeppe paa Bjerget eller den forvandlede Bonde. Af Holberg. Ved C. Hauch. Nord. Universitets-Tidskrift. 3die Aargang 3die Hefte. Christiania 1857.
- Om en mærkelig Presjesag, Holbergs Don Manudo angaaende. Ved N. L. Rahbek. (Dansk Minerva 1818.)

D.

- Nicolai Klimii iter subterraneum novam telluris theoriam ac historiam quintæ monarchiæ adhuc nobis incognitæ exhibens e bibliotheca B. Abelini (Vignet) Hafniæ et Lipsiæ, sumptibus Jacobi Preussii. 1741. (a. U.)
- Nicolai Klimis "Unterirdische Reise,, worinnen eine ganz "Neue Erdbeschreibung,, wie auch eine umständliche Nachricht "von der fünften Monarchie,, die uns bis-herø ganz und gar unbekannt gewesen, enthalten ist. Aus "Dem Bücher-Vorrathe Herrn B. Abelins,, anfänglich Lateinisch heraus gegeben, jektø aber ins Deutsche übersetzt. Copenhøgen und Leipzig, "verlegtø Jacob Preuß,,. 1741.
- Nicolai Klimii iter etc. Editio secunda auctior et emendatior. Hafniæ et Lipsiæ 1745. (Mengels Forlag. a. U.)
- Nicolai Klimii iter etc. Editio tertia auctior et emendatior. Hafniæ et Lipsiæ 1754. (a. U. Pelts Forlag.)
- Nicolai Klimii iter etc. Editio quarta etc. Hafn. et Lips. 1766. (a. U. Pelts Forlag.)
- Nicolai Klimis "Unterirdische Reise,, u. s. w. Copenhøgen u. Leipzig "verlegtø Jacob Preuß,, 1741. | Dette Tryk adskiller sig fra det andet fra 1741 derved, at der her pag. 93 Lin. 1 staar weche for welche. pag. 127 L. 1 dert for der. pag. 134 L. 1 sie for in dem sie o. s. v. |
- Nicolai Klimis "Unterirdische Reise,, u. s. w. "Neue und

D

24

- Abelin,,; et traduit du Latin par Mr. de Mauvillon. A Copenhague. "ches Jaques Preuss,, 1741. (std. U.)
- Voyage de Nicolas Klimius etc. Edition sec. augmentée avec Privilege. A Copenhague et a Lipsic. chez Frid. Chretien Pelt 1753. (std. U.)
- Voyage de Nicolas Klimius etc. | Udgjør 19de Tome af Voyages imaginaires, songes, visions etc. Amsterdam 1788. |
- Nicolai Klimii iter subterraneum, etc. Editio Schmidiana. Northusæ et Lipsiæ 1844.
- Nicolai Klimii iter subterraneum, opus Lodovici Holbergii, recognovit, notis illustravit, indice instruxit Dr. Carolus Guil. Elberling Hauniæ 1866. Hoslagt 1. og 2. Correctur.
- C. V. Smiths Anmeldelse af Elberlings lat. Udgave af Holbergs Niels Klim. Kbh. 24/s 66 (Findes i dansk Maanedssk. 2. R. 2. B. 5. Hefte.)
- Onderaardsche reis van Claas Klim behelzende eene nieuwe beschryving van den aardkloot met de historie der vyfde tot nog toe onbekende Monarchie Uit het Latyn vertaalt. Tweede Druk. (Vignet) ins Gravenhage 1761. (a. U.)
- De onderaardsche reis. etc. Uti het Latyn van den Heere Baron Lodewyk van Holberg etc. Derde, verbeterde, en met geheel nieuwe platen versierde, Druk. Te Amsterdam 1778. (std. U.)
- Niels Klims Reise Under Jorden, Forestillende En nye Kundskab om Jorden, Og Historie Om det femte Monarchie, Som hidindtil har været os ubekjendt; Funden Blant Abelins efterladte skrevne Bøger paa Latin, Og oversatt af Latin paa Dansk, samt til Trykken besordret

- efter special Kongelig allernaadigst Befaling for Jacob
 Preusses Fallit-Boed. Kbh. 1742.
- Niels Klims Reise osv. Andet og formeret Dylag. Kjø-
 benhavn og Alsborg, 1746. Chr. G. Mengel et Comp.
- Niels Klims Underjordiske Reise ved Ludvig Holberg. Over-
 sat efter den latinske Original af Jens Baggesen. Kbh.
 1789. 4to (a. U.)
- Niels Klims Underjordiske Reise. Efter Holbergs latinske
 Original. (Jens Baggesens danske Bærter. Udgivne
 af Forfatterens Sønner og C. F. Boye. 12te Bind).
- Niels Klims underjordiske Reise af L. Holberg. Fra Latin
 oversat af N. B. Dorph. Med historiske og literariske
 Dplysninger af C. C. Werlauff. Kbh. 1841.
- Niels Klims underjordiske Reise osv. oversat af N. B. Dorph
 osv. Andet betydeligt forøgede og forbedrede Udgave.
 Kbh. 1857.
- Niels Klims underjordiske Reise ved Ludvig Holberg. Over-
 sat efter den latinske Original af Jens Baggesen i
 Kiøbenhavn. Udgivet af J. Levin. 1867. (a. U.)
- Niels Klims Reise under Jorden. En politisk-satirisk Ro-
 man, skreven paa Latin af Ludvig Holberg. Efter
 den baggesenske Oversættelse paa ny udgivet med Ret-
 teller og Forandringer ved F. C. Lange med sexten
 Kobbere (fattes). Kbh. 1834. (Gallerie for danske
 Classifere 33—35. Hefte.)
- A Journey to the World Under-Ground by Nicholas Klimius.
 Translated from the Original. London 1742. (std. U.)
- A Journey etc. A new edition. London 1755. (std. U.)
- A Journey to the world Under Ground. Findes i Popular
 romances consisting of imaginary voyages and travels.
 by Henry Weber. Edinburgh. 1812.
- Journey to the World under ground being the Subterraneous

- Travels of Niels Klim. From the Latin of Lewis Holberg. London. 1828. (a. U.)
- Subterraneous travels of Niels Klim. From the Latin of Lewis Holberg. London. 1828. Herfattes the translator's preface (1 Blad); iøvrigt lig forrige paa Titelbladet nær, ogsaa Forlæggeren, Thom North, er den samme.
- Nicolai Klimii Resa Uti den Underjordiska Werlden, Som innehåller En ny Underrättelse Om Jordens Bestaffenhet osv. Sfrån Latinen toskadt på Swensko. Med 8 Kopparstycken. Andra Upsagan. Wästerås 1767. (std. U.)
- Klimius Miklósnak föld alatt való ut ja mellyben A' földnek uji tudománya és azöldök birodalomnak historiája adattatik elöl. B. Abelinus könyves házában találtot, és déákbol Magyar nyelure fordittatott Györfi József veszerémi prókator által. Posenban 1783. (a. U.)
- Den til en Tid undertrykte, Men til sidst Triumpherende Sandhed og Oprigtighed osv. (af Christian Mørch). Kbh. 1749.
- Tanter efter Niels Klims Maade. — Befordret til Trykken af Hans Wittelsens Halvbroder. Kbh. 1767 (af N. Krog Bredal).
- En Samtale holden i Niels Klims Nige, imellem Keiser Klim selv, nogle af Ministerne, en Borger, en Bonde og Klims Hofnar. Kbh. 1771. (Martin Brun?).
- Forslag til et Par allegoriske Kobberer over Lusten og Luftmaskiner, nogle Efterretninger fra Martinién osv. Kbh. 1787.
- Liden Underjordisk Urtebog forfattet af Niels den Anden. Oversat af Mag. M. P. Phalæna. Kbh. 1798.
- Niels Klims efterladte Papirer. Kbh. 1798.
- En Norst Hyrdes Indtagelse i et Bierg. Kbh. 1771.

Peter Klims overjordiske Reise, udgivet med hist. philos.=
politiske Anmærkninger af hans Ven og Frænde Anders
Klim i Kbh. Nyeste Skilderie for 1816 Nr. 86, 89,
91, 96 og 1817 Nr. 14 og 34 (de to sidste fattes).

E.

Ludvig Holbergs Mindre Poetiske Skrifter, Udi en Samling
Baade af dem, som tilforn have været trykte, og af
nogle, som aldrig ere seete i Tryk. Oplaget, som er
nettere og mere accurat end de forrige, er ziret med
Kobberstykter. Kbh. 1746. (C. H. Berling).

I samme Bind: Holger Danstæs Brev Til Buurman s. l. et a. og
Qvindeligt Tanke=Spill Af en Hyrdinde i Norden, be=
ftaaende i adskillige smukke Vers, tillige med nogle Big=
tige Spørmaale til Hr. Assessor Lud. Holberg. Af
det Svenske i det Danske Sprog oversat. Kbh. 1746.

Baron Ludvig Holbergs mindre Poetiske Skrifter osv. Kbh.
1767. Brev til Buurman s. l. et. a. og Qvindeligt
Tanke=Spill. Kbh. 1763.

Ludvig Holbergs Mindre Poetiske Skrifter. Udg. af F. L.
Liebenberg. Kbh. 1866.

Des Herrn Baron von Holbergs übrige Kleine Schriften
überseht. Kopenhagen 1755. I samme Bind: Herrn
Ludwig, Freyherrn von Holbergs Gedanken über das Wort
Schicksal. Leipzig 1759.

Metamor | phosis Eller Forvandlinger Ved Hans Mikkelsen
Borger og Indvaaner udi Callundborg, Med Nogle
Orthographiske Anmerkninger, Stultissimum Credo etc.
Kiøbenhavn. Trykt Aar 1726.

Metamor | phosis | Eller Förvandlingar, Utgifne Af Hans
Mikkelsen Borgare och Invånare i Callundborg; Men
nu til Forn-Ålffares tjenst På Swenska Öfversatte etc.
Stockholm 1744 (std. U.)

Ludvig Holbergs Assess etc. Metamorphosis Oder Verwandlungen in 2 Büchern. Aus dem Dänischen ins Deutsche übersetzt. Mit Kupfern. Coph. u. Leipz. 1746.

Ludwig Holbergs etc. Metamorphosis übersetzt. Mit Kupfern. Coph. u. Leipz. 1746.

Hans Mittelsens | 4re Skiemte=Digte | Med | Tvende | Fortaler, | Samt | Bille Hans Dotters | Forsvars=Skrist | For | Qvinde=Kionned. | Exemplaret selges i raa Materie for 16 s. | Trykt i dette Aar 1722.

Hans Mittelsens | Fire | Skiemte=Digte osv. Trykt i dette Aar 1722.

Hans Mikelsens | Fire | Skiemte=Digte | Med | Tvende Fortaler, | Samt | BilleHans=Daatters | Forsvars=Skrist, | For | Qvinde=Kionned. | Trykt i dette Aar 1728.

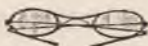
Holger Danstes | Brev | Til | Buurman. Abh. 31. Febr. 1727. (Samme Signatur som i det, der er indbunden sammen med Mindre poetiske Skrifter 1746.)

Democritus og Heraclitus Satyra (I) Adresseret til Mag. * * *. Trykt Aar 1721.

Den Sydsfe Feide. S. 1. et a. (4 Bl.)

Qvinderne's Emancipation eller Bille Hansbatters Gynaicologia et Forsvars=Skrist for Qvinde=Kionnet af Ludvig Holberg. Med en Epistel til Hans Mittelsen. Abh. 1857. Udgivet af C. F. Møller, Literatus.

A Monsieur | Monsieur Hans Mickelsen, | Borger og Hvidt=Øls=Brygger | i | Callundborg. af Jeris bereedvilligste Ven og Tiener Michel Hansen. (2 Blade fol. s. 1. et a.)

At see igiennem naar mand vil læse Mickel Hansens Brev. (1. Blad fol.).

F.

Ludovici Holbergii "Opuscula,, quædam Latina, "Epistola I,,
cujus nova hæc editio prioribus est emendatior. "Epi-
stola II,, "Quinque Libri,, Epigrammatum (Vignet)
Lipsiæ, 1737. (a. U.) (løst Titelblad fra et andet
Exemplar) indeholder:

- pag. 1—212. ad virum perillustrem Epistola I.
— 213—228 — — Epistola II.
— 229—440 Epigrammatum libri quinque. 1—5.

Derpaa uden Pagina, men med fortsat Sig. F f paa
6 Blade Holgeri Dani ad Burmann. Epistola. Derpaa
Lud. Holbergii Opusculorum Latinorum pars altera (med ny
Paginering og ny Signatur. p. 1—192 Ludovici Hol-
bergii ad virum perillustrem epistola tertia. p. 193—232
Epigrammatum liber sextus.

Lodovici Holbergii Lib. Baronis de Holberg Epigrammatum
libri septem editio nova sexto libello aucta. Subnec-
titur Holgeri Dani ad Burmannum epistola. Hafniæ
et Lipsiæ. Sumptibus Otth. Christoph. Wenzel. (a. U.)
s. a. (1749?).

Ludovici Holbergii Lib. Baronis etc. Som forrige Udgate,
men paa Skrivpapir og med Aarstal 1749.

Ludovici Holbergii Lib. Baronis de Holberg Eprigrammatum
Libri Septem. Nidarosæ 1863. Ogsaa med Titel:
Ludvig Holbergs Epigrammer. Oversatte fra den la-
tinske Text af Jens Justesen. Thronbjem 1863.

G.

Ludvig Holbergs Introduction Til de fornemste Europæiske
Rigers Historier, Fortsat Indtil disse sidste Læber, Med
Et tilstrædeligt Register. Kiøbenhavn 1711. Trykt

- hos Johann Jacob Bornheinrich. Paa Johann Kruzens Beføstning, og findes hos hannem tilkiøbs.
- Ludvig Holbergs Introduction Til De Europæiske Rigers Historier, Anden Edition Forbedret med Et nyt Tilleg Fra det Aar 1709 til disse Tider. Og et tilstræffeligt Register. Kiøbenhavn, Aar 1728. Trykt udi G. F. P. Bockenhoffers Bogtrykkerie, og findes der sammenteds til kiøbs.
- Ludvig Holbergs Introduction osv. Fra det Aar 1709 til 1728, da den sidste Edition er trykt osv. Kbh. 1757. (Høpffners Forlag.)
- Ludvig Holbergs Anhang Til hans Historiske Introduction Eller Underretning Om de Fornemste Europæiske Rigers og Republikvers Stater, Uddragen af de oprigtigste particuliere Stater, Jure Publico, og igige Seculi Historie, Og deelt udi 5 Parter. Første Part. Kiøbenhavn, Trykt hos Ove Lynnot, Anno 1713. Og findes til Kiøbs hos Johan Kruuse,
- Ludvig Holbergs Anhang Til hans Historiske Introduction osv. — Jure Publico, og nærværende Seculi Historie Saaledes, som den er udgiven Aar 1713. Kiøbenhavn, 1757. (Høpffners Forlag.)
- An Introduction to universal history. Translated from the Latin of Baron Holberg. With notes Historical, Chronological, and Critical. By Gregory Sharpe. L. L. D. London 1755.
- An Introduction to universal history etc. A new edition, revised, corrected, and improved, By William Radcliffe. A. B. of Oriel College, Oxford. London 1787.
- Dissertatio V De Historicis Danicis, Qvam Disquisitioni Publicæ Submittit Paulus Ruter. Cum Defendente perexi-

mio Christiano Andræ. In Auditorio Collegii Regii. 8
Februarii A^o 1719. 4to. Sig. G 1 (4) H (1. 2).

H.

Dannemarks og Norges Beskrivelse ved Ludvig Holberg,
Assessor udi Consistorio osv. Kbh. 1729. 4to.

Dannemarks og Norges Geistlige og Verdslige Staat, An-
den Edition, Forandret efter nærværende Tiids Til-
stand, Forøget med nogle nye Capitler Ved Lud. Hol-
berg. Kbh. 1749. 4to.

Ludv. Friherres af Holberg Dannemarks og Norges Geist-
lige og Verdslige Staat eller Beskrivelse nu anden
gang forandret efter nærværende Tiders Tilstand for-
meret med adskillige merkværdige Efterretninger og fort-
sat med et nyt Capitel til Slutning. Trede Dplag.
Kbh. 1762. 4to.

"Ludewig Holbergs,, Assessoris Consist. etc. Dännemarcische
Norwegische „Staats,,= und „Reichs-Historie“, Worinnen
„Viele curieuse Antiquiteten von dem alten,, Staat u.
f. w. übersehet und ans Licht gebracht Von „Frider.
Gerhard Voss,,. Copenhagen 1731. 4to.

Des Freyherrn Ludwig von Holberg Dänische und Nor-
wegische Staatsgeschichte ins Deutsche überseht durch
Ludolf Conrad Bargum. Copenh. und Leipzig
1750. 4to.

I.

Dannemarks Riges Historie ved Ludvig Holberg Deelt udi 3
Tomer. Kbh. 1732—35. Med Holbergs Portrait stukket
af Chr. Fritsch. 1—3. 4to.

Dannemarks Riges Historie osv. Tomus I Kbh. 1732. Et

af Holberg selv gjennemset og med Rettelser, optagne i Udgaven af 1753, forsynet Exemplar.

Dannemarks Riges Historie ved Ludvig Holberg. Anden Edition. Kbh. 1753—54. 1—3. 4to. Med Holbergs Portrait stukket af O. H. de Lode.

Dannemarks Riges Historie ved Ludvig Holberg. Tredie Dplag. Kbh. 1762—64. 1—3. 4to. Samme Portrait som i forrige Udgave.

Dannemarks Riges Historie ved Ludvig Holberg. Ny Udgave med Nutidens Rettskrivning og Danske Ord i Stedet for de fremmede. Ved B. Larsen, cand. theol. 1—5. Hefte. Kbh. 1856. (høj Kvart).

Dannemarks Riges Historie ved Ludvig Holberg. Deelt udi 3 Tomer. Ny Udgave. Kbh. Udg. af S. Levin. 1856. 1—3.

Fuldstendig Underretning om den allermildeste og allerpriisværdigste Kongelige Danske Gnevolds Regierings Begyndelse og Fuldkommenhed osv. Udbragen af ST. Hr. Baron Holbergs Dannemarks Riges Historie. Kbh. 1760. Med Prospect af Dptoget Til Den Souveraine Hyltings-Act den 18de Octobr. 1660.

Herrn Ludwig Holbergs Dänische Reichs-Historie ins Deutsche übersetzt. 1—3. Flensburg und Altona. 1743—44. (Holbergs Portrait stukket af Fritzsch.

Herrn Ludwig, Freyherrn von Holberg, Dänische Reichs-Historie ins Deutsche übersetzt. Die zweyte nach der letzten dänischen Edition verbesserte Auflage. 1—3. Flensb. und Leipzig. Altona. 1757—59. 4to.

K.

Ludovici Holbergii Ass. Consist. & Prof. Publ. Synopsis Historiæ Universalis, Methodo erotematica Exposta. Editio secunda. Havnæ 1733.

En Udgave med samme Titelblad, men lidt afvigende Vignet, desuden

i første Udg. Side 23 Lin. 3 cum in-, i denne cum,

— — 4 captivis, i denne ca- og
saaledes fremdeles.

Side 144 sidste Linie forskjelligt s i Georgius,

Side 167 urigtigt for 176.

Ludovici Holbergii Ass. etc. Synopsis Historiæ Universalis etc. Editio tertia. Auctior et correctior. Hafniæ 1744.

Ludv. Holbergii — Synopsis etc. Editio Qvarta. Hafniæ 1749.

Lud. Holbergii — Synopsis etc. Editio Qvinta Hafn. 1754.

Ludovici Holbergii Assessor. etc. Synopsis Historiæ Universalis Editio secunda. Lipsiæ 1736.

Ludovici L. B. de Holberg Synopsis Historiæ Universalis etc. Editio novissima. Francofurti et Lipsiæ 1753.

Ludovici L. B. de Holberg Synopsis etc. Nunc denuo revisa, et cum aliis nonnullis, tum inprimis historia recentissima aucta et locupletata. Lipsiæ 1769.

Des Herrn Ludewig, Baron von Holberg kurze Vorstellung der allgemeinen Welt-Historie, in Frag und Antwort u. s. w. Zweite verbesserte Auflage. Berlin und Stralsund 1771.

Des Herrn Ludewig, Baron von Holberg kurze Vorstellung u. s. w. Dritte verbesserte Auflage. Berlin u. Strals. 1777.

Des Freiherrn von Holberg kurze Vorstellung der allgemeinen Weltgeschichte für Anfänger u. s. w. Vierte abermals verbesserte und vermehrte Auflage. Berlin u. Stralsund 1790.

- Ludovici Holbergii synopsis historiæ universalis etc. in usum scholarum edita a Nicolao Jonge. Hafniæ 1767.
- Inleiding ter algemeene historie in vraagen en antwoorden ten dienste der jeugd; door den Baron Lodewijk van Holberg. Te Amsterdam 1779. (a. U.).
- Baron Ludvig Holbergs Universal-Historie osv. ved Nic. Jonge med en Fortale af Kall. Kbh. 1757.

L.

- Den Berømmelige Norske Handel=Stad Bergens Beskrivelse Ved Ludvig Holberg. Kbh. 1737.
- Den Berømmelige Norske Handel=Stad Bergens Beskrivelse ved Ludvig Holberg. Kbh. 1750.
- Den Berømmelige Norske Handel=Stad Bergens Beskrivelse ved Ludvig Holberg. Kbh. 1757.
- Ludewig Freyherrn von Holberg Beschreibung der berühmten Haupt und Handelsstadt Bergen in Norwegen. II Theile. Aus dem Dänischen. Copenhagen u. Leipzig 1753. I samme Bind: Des Herrn Baron von Holbergs übrige Kleine Schriften übersetzt. Kopenhagen. 1755.

M.

- Almindelig Kirke=Historie Fra Christendommens første Begyndelse Til Lutheri Reformation, Med nogle Anmærkninger Over de udi Historien omtalte Cyclis og Mars=Veregningen, Ved Ludvig Holberg. Tom. I—II. Kbh. 1738. 4to.
- Hertil Haandskrevne Bemærkninger af en Unævnt. Horsens 1771.
- Almindelig "Kirke=Historie," Fra "Christendommens første Begyndelse," Til "Lutheri Reformation," Med nogle

- "Anmærkninger,, osv. Ved "Ludvig Holberg.,, Kbh. 1740. I—II. 4to. Titlen til Tom 2 sort.
- Usmindelig "Kirke-Historie,, fra Christendommens første Begyndelse til "Lutheri Reformation,, osv. Ved "Ludvig Friherre af Holberg.,, "Tredie Dplag.,, Kbh. 1765. I—II. 4to. Titlen til 2den Del sort. Tredie Deel indtil det Attende Seculum fortsat af J. L. K. Sorøe 1769. Fjerde Deel. 1700—1750. Fortsat af J. L. K. og i det Danske Sprog oversat. Kbh. 1769. 4to.
- Ludvig Holbergs Kirke-Historie. Udgivet af J. L. Liebenberg. Med en Indledning af N. Nielsen. Kbh. 1867—68. 1—2.
- Om Holbergs Kirkehistorie og Theologie. Et Bidrag fra Fortiden til at belyse Nutiden. Af R. Nielsen. Kbh. 1867. Hoslagt Berlingske Tidende 1867 Nr. 66 og Dansk Rigstidende 1867 Nr. 73.
- Herrn Ludwigs, Freyherrn von Holberg, Allgemeine Kirchenhistorie. Vom Ersten Anfang des Christenthums bis auf die Reformation Lutheri. Aus dem Dänischen ins Deutsche übersetzt von Georg August Detharding. Copenhagen u. Leipzig 1749. 1—2. 4to. Dritter und Vierter Theil fortgesetzt von J(ohann) L(udwig) K(öhler). Ulm u. Leipzig 1762—64. 4to.
- Herrn Ludwigs, Freyherrn von Holberg, Allgemeine Kirchenhistorie u. s. w. Aus dem Dänischen ins Deutsche übersetzt von Georg August Detharding. 1—2. Copenhagen und Leipzig 1762. Dritter—Sechster Theil Theil fortgesetzt von J(ohann) L(udwig) K(öhler). Ulm u. Leipzig. 3, 1762. 4, 1764. 5, 1773. Sechster Theil. Ulm 1777. 4to.
- En Lappisk Grammatica af Knud Leem. Hvorhos er foyet

3*

- Mannen, als *Cingiskan* en *Tamerlan* etc. Door Wylen den Baron Lodewyk Holberg etc. Te Amsterdam. 1757.
- Hjältars Sammanlittade Historier; På Baron Holbergs Sätt. Första Delen. 1756.
- Om Holbergs Helte-Historier udskaaren af Oluf Bangs Samlinger.
- O.**
- Udfüllige Heltinders og Navnkundige Damers Sammenlignede Historier Efter Plutarchi Maade Ved L. Holberg. Kbh. 1745. 1—2.
- Udfüllige Heltinders osv. Kbh. 1757. 1—2.
- Ludvig Holbergs "Heltinde-Historier.,, Udgivne af G. Rode. Kbh. 1861. 1—2.
- Herrn Ludwig Holbergs etc. verglichene Geschichte verschiedener Heldinnen und anderer berühmten Damen. Nach dem Beyspiel des Plutarchs. Aus dem Dänischen ins Deutsche übersetzt. Kopenhagen und Leipzig. 1746. 1—2.
- Herrn Ludwigs Freyherr von Holberg verglichene Geschichte verschiedener Heldinnen und anderer berühmten Damen, u. s. w. Flensburg u. Leipzig. 1760. 1—2.
- Vergeleken Geschiedten en Daaden Van verscheide zo In- als Uitlandsche Groote Heldinnen en andere Beroemde Vrouwen, Naar het voorbeeld van Plutarchus. door den Baron Lodewyk Holberg. Te Amsterdam 1782. 1—2.

P.

- Herodiani Historie ubi otte Bøger, Oversat paa Dansk Efter Den Græste Original. Med en Curieuse Forberedelse ved L. Holberg. Kbh. 1746.

et Blad af Ludvig Holbergs Kirkehistorie oversat i det Lappiske Tungemaal. Kbh. 1748.

N.

Udføiellige store Heltes og berømmelige Mænds, sær Orientalste og Indianste sammenlignede Historier og Bedrifter efter Plutarchi Maade Ved L. Holberg. Tomus I—II. Kiøbenhavn 1739.

Udføiellige store Heltes osv. Anden og forbedrede Edition. Kbh. 1742.

Udføiellige store Heltes og berømmelige Mænds, sær Orientalste og Indianste sammenlignede Historier og Bedrifter efter Plutarchi Maade Ved L. Holberg. Tom. I—II. Kbh. 1753—63.

Ludvig Holbergs Heltehistorier. Udgivne af F. L. Liebenberg. 1—2. Kbh. 1864—65.

"Herrn Ludewig Holbergs,, Assess. etc. Vergleichung der "Historien,, und Thaten verschiedener insonderheit Orientalisch- und Indianischer "Grosser Helden,, und berühmter Männer. Nach Plutarchi Beyspiel. Aus dem Dänischen übersehet und mit einer Vorrede begleitet von J. F. S. 1—2. "Copenhagen und Leipzig,, 1741. Titelblad til 2den Del sort.

Vergeleken "Geschichten,, en "Daden,, van verscheide zo Oostersche als Indiesche "Grote Helden,, en "Beroemde Mannen,, Naar het voorbeeld van Plutarchus. door den Baron "Lodewyk Holberg,, etc. "Uit het Hoogduitsch vertaalt,,. Te Amsterdam 1748. 1769. 1-2. (std. U.)

Vergeleken "Geschichten,, etc. Te Amsterdam. 1-2. 1769. (std. U.)

De Levensbeschryvingen en Daden Van verscheide zo Oostersche als Indische grote Helden en Beroemden

Herodiani Historie osv. Andet Dplag. Kbh. 1753.

Herodiant Römische Historie in Acht Büchern. Nebst einer Vorbereitung Herrn Ludwig von Holbergs etc. Uebersetzt von Georg August Detharding. Coph. u. Leipzig. 1747.

Q.

Lettre de Mr. le Baron de Holberg, qui contient quelques remarques sur les memoires concernant la reine Christine nouvellement publiés. A Leipzig 1752.

Ludvig Friherre af Holberg Sendebrev, Som indeholder nogle Anmærninger over de nylig i Trykken udgangne Historiske Mærkværdigheder, angaaende Dronning Christina af Sverrig. Oversat af det Fransse. Kbh. s. a.

Reponse à la Lettre de Mr. le Baron de Holberg, laquelle éclaircit les remarques qu'il a fait sur les Memoires concernant Christine, Reine de Suede. A Cassel. 1753.

Versuch einer pragmatischen Historie u. s. w., von J. Ardenholzh — nebst dessen Antwort auf den Brief des Freyherrn von Holberg. Aus dem fränkösischen übersetzt. Cassel 1753.

R.

Conjectures sur les Causes de la Grandeur des Romains. Nouvelle hipothese etc. Avec un Discours sur l'entousiasme. Par Mr. le Baron de Holberg. A Leipzig. 1752.

S.

Ludovici Holbergii Compendium Geographicum In Usum studiosæ Juventutis. Havnix 1736.

Ludovici Holbergii Compendium Geographicum etc. Editio secunda. Havnix 1749.

Ludovici L. B. de Holberg Compendium Geographicum etc.
Lipsiæ 1754.

T.

Ludvig Holbergs Introduction Til Naturens Dg Folke-
Retten Kundskab, Udbragen Af de fornemste Juristers
besynderlig Grotii Pufendorfs og Thomasii Skrifter,
Illustreret med Exempler af de Nordiske Historier, og
confereret med disse Rigers, saa vel gamle som nye
Love. Første Part. Trykt udi Kiøbenhavn Aar 1716.
Efter Dedicationen og Fortalen findes et nyt Titelblad:
Ludvig Holbergs Moralske Kierner Eller Introduction
Til Naturens osv. Første Part. Kiøbenhavn 1715.
Anden Part. Kbh. 1715.

Naturens Dg Folke-Rettens Kundskab Bygget paa de for-
nemste Juristers Principiis Illustreret med Exempler
af de Nordiske Historier Dg Confereret med disse Ri-
gers, saa vel gamle som nye Love. Anden Edition
Førøget med adskillige nye Exempler og mange rare
og curieuse Spørzmaal Ved Ludvig Holberg. Første
Part. Kbh. 1728. Derpaa 2den Part med Titel:
Naturens og Folke-Rettens Kundskab, Anden Part.
s. I. et a.

Naturens Dg Folke-Rettens Kundskab osv. Tredie Edition.
Kbh. 1734.

Naturens Dg Folke-Rettens Kundskab osv. Fjerde Edition.
Kbh. 1741. Trykt med Autors retmæssige Afstaaelse;
af C. H. Berling.

Naturens og Folke-Rettens Kundskab, Bygget paa osv.
Femte Edition. Kbh. 1751. Trykt med Autors ret-
mæssige Afstaaelse, i de Berlingste Arvingers Bog-
trykkerie, ved L. H. Lillie.

Naturens og Folke-Rettens Kundskab, bygget paa osv.
Femte Edition. Kbh. 1763. Trykt i de Berlingske
Arvingers Bogtrykkerie, ved Joh. Christ. og Georg
Christ. Berling, og findes hos dennem tilkiøbs.

Herrn Ludwigs Freyherrn von Holberg Einleitung in das
Natur- und Völkerrecht. Nach der vierten Dänischen
Ausgabe ins Deutsche übersehet. Copenh. u. Leipzig.
1748.

Kunskap Om Naturens Lag Och Folk-Rätten, Bygd etc.
Af Ludvig Holberg. Öfversatt Efter Femte Danska
Uplagen. Wexterås 1789.

Om Holbergs Natur og Folkeret. Udskaaren af Oluf Bangs
Samlinger.

U.

Lud. Holbergs | Moralste Tanter | Deelte udi 2 Tomos |
Tom. I. | Kiøbenhavn, 1744. | Trykt paa Autors egen
Beføstning. Side 317. Lud. Holbergs | Moralste |
Tanter | Tom. II. Af G. Rode betegnet *A. a.* *)

Lud. Holbergs | Moralste Tanter | Deelte udi 2 Tomos |
Tom. I. | Kiøbenhavn, 1744. Trykt paa Autors egen
Beføstning. Skulde efter G. Rode være *A b* og der-
for ens med *A a* i Arkene *Fi*—Slutningen, men det
er ikke saa, thi Side 513 Sig. *R f 3* er Vignetten
forskjellig i *A a* og denne, som jeg foreløbig kalder
Ag.

Side 514 sidste Linie *A a* Menneffer *Ag* menneffer,

521 L. 3 *A a* vitæ; *Ag* vita

525 L. 7 f. n. *A a* ævo *Ag* avo

533 L. 6 *A a* Feil *Ag* Feil

*) Af Mangel paa græske Typer betegner jeg ved *a*, *b*, *g*, alpha,
beta, gamma.

Side 536 forskjellig Vignet i *A a*, *g*. *B* og *D g*

545 L. 9 *A a*. *B*. *D g* depravered *A g* destrahered

L. 11 *A a*. *B*. *D g* Høonneur *A g* Høonneur

L. 17 *A a* Byefogd *A g* Byefoged

L. 20 *A g* usædvanligt r i hvorledes og være

547 L. 1 *A a* merkte *A g*. *B*. *D g* merke.

L. 8 *A a*. *B*. *D g* Venstab: men *A g* Venstab

L. 10 *A a*. *B*. *D g* have *A g* haver

L. 11 *A a* ej *A g*. *B*. *D g* ey

L. 12 *A a*. *B*. *D g* derfor *A g* derfor

558 L. 6 f. n. *A a*. *B*. *D g* fordærveligste *A g*
forderveligste

577 L. 1 f. n. *A a*. *B*. *D g* derfor *A g* derfor

595 L. 2 *A a*. *B*. *D g* troeligt *A g* troeligt

596 forskjellig Vignet, dog samme i *A g* og *B*.

607L. 6 *A a*. *B*. *D g* med *A g* mod og saa fremdeles.

Lud. Holbergs | Moralske Tanker | Deelte udi 2 Tomos. |
Tom. I. | Kiøbenhavn 1744. | Med Autors retmæssige
Afstaelse, trykt | og bekøstet af Ernst Henrich Berling,
og sin | des hos hannem tilkiøbs. (Side 317. Tom. II).
(Rodes *B*.).

Lud. Holbergs | Moralske | Tanker | Deelte udi 2 Tomos |
Tom. I. | Kiøbenhavn. | Med Autors retmæssige Af-
staelse | Trykt i de Berlingske Arvingers Bogtrykkerie, |
og findes hos dem tilkiøbs. | 1756. Side 317. Tom.
II. Rodes *D*, som han deler i *a* og *b*; Vort Exem-
plar *D g* stemmer Side 25 (Tallet fattes) i Vignet
hverken med *A a* eller *g*. Side 96 Lin. 3 f. n.
A a og *D g* jeg, hvori den stemmer med *A g*,
men Vignetten er forskjellig fra *A a* og *g*'s. Side
334 er urigtig betegnet 335 og er fra 3die Linie af
aldeles forskjellig i Liniernes Inddeling fra *A a*, *g* og

- B.* Side 536 er Vignetten forskjellig fra den, der findes *A a, g* og *B.* Side 545 afviger Linjernes Inddeling fra 16de Linie af fra *A a* og *g*, men stemmer med *B* uden at være taget af denne Udgave; thi *L. 6 f. n.* staar første i *D g*, men i *B* største.
- Ludvig Holbergs "Moralste Tanter., Udgivne af G. Rode. Kbh. 1859. Hoslagt Fædrelandet 1860 Nr. 300.
- Ludwig Holbergs, Assessoris Consist. etc. Moralische Abhandlungen in Zwey Theile getheilet etc. Copenh. u. Leipz. 1744.
- Ludwig Holbergs Moralische Gedanken Aus dem Dänischen ins Deutsche übersezt, durch Elias Caspar Reichard, Prof. u. s. w. Leipzig 1744. (Vorbericht Altona 1745.)
- Des Freyherrn von Holbergs Moralische Gedanken — durch Elias Caspar Reichard. Neue, durchaus verbesserte und sehr vermehrte Auflage. Flensb. u. Leipz. 1767. 1-2.
- Pensées Morales par Mr. Le Baron de Holberg. Traduites du Danois par Mr. J. B. D. R. D. P. A Copenh. Tome I. 1749. Tome II. 1748.
- "De,, Deensche "Spectator,, of "Zedekundige vertrogen,, von "Lodewyk Holberg,, Assessor etc. "Uit het Hoogduitsch vertaalt,, Te Amsterdam 1747. Tweede Deel 1748 (std. U.).
- De Deense Wysgeer zynde een grondig, of wysgeerig onderzoek van de Deugden en gebreken der Menschen. etc. Door Lodewyk Baron van Holberg. Te Amsterdam 1754. 1—2. (std. U.)
- De Deense Wysgeer etc. Nieuwe Uitgave. Te Amsterdam. 1765. (std. U.).
- V.**
- Jodiske Historie Fra Berdens Begyndelse, Fortsatt Til disse Tider, Deelt udi Tvende Parter Ved Ludvig Holberg.

Ludovici Holbergii | ad | virum Perillustrem | Epistola. |
 Francofurti & Lipsiæ | 1736. (a. U.).

Professor Ludvig Holbergs Lifs og Lefnets Bestrivelse af
 Ham selv, i en Epistel til een stoer Mand, paa Latine
 forfatted, Og nu til fleeres Fornøielse ved en anden
 paa det Danske Sprog verteret og udgivet. Bergen
 1741. Side 211. Professor Ludvig Holbergs Andet
 Brev til Samme stoore Mand og Velbaarne Herre.

Ludvig Holbergs Trende Epistle Til *** Hvorudi befattes
 det Fornemste Af Hans Liv og Levnet, osv. Rbh.
 1745. Trykt og bekostet af Ernst Henrich Berling.
 Med Holbergs Portrait stukket af Brühl.

B Ludvig Holbergs Trende Epistle Til *** Hvorudi osv.
 Nyt Dplag. Rbh. 1745. Trykt i de Berlingske Ar-
 vingers Bogtrykkerie og paa deres Forlag, ved L. H.
 Lillie. Med Holbergs Portrait sukket af Bernigeroth.
 Titelbladet er løst, men Udgiven, som følger den for-
 rige selv i den urigtige Paginering af Ark C. 49—64,
 afviger fra forrige pag. 17 Lin. 6. Professores for
 Professores. C. pag. 49. L. 3. Collegii for Collegii,
 og saaledes fremdeles.

Ludvig Holbergs Levnet forfattet af ham selv osv. Ny over-
 satte — ved R. L. Rahbek. Rbh. 1814.

Ludvig Holbergs trende Epistler til *** osv. Rbh. Ud-
 givet af J. Levin 1857. Med talrige Antegnelser af
 Werlauff.

Herrn Ludvig Holbergs etc. Eigene Lebens-Beschreibung
 in einigen Briefen an Einen vornehmen Herrn. Co-
 penhagen u. Leipzig 1745.

Herrn Ludvig Freyherrn von Holberg eigene Lebens-Be-
 schreibung u. s. w. Zweyte und verbesserte Auflage.
 Cop. u. Leipz. 1754.

Herrn Ludwig Freyherrn von Høllberg eigene Lebens-Beschreibung u. s. w. Dritte und verbesserte Auflage. Coph. u. Leipz. 1763. Med Holbergs Portrait. P. Haas del. et sculps. Hafniæ. 1754.

“Leevens-Beschryving,, van den Heere Baron “Lodewyk Holberg.“ “Door hem zelve in ’t Latyn geschreeven,, En In eenen vryen Styl vertaald etc. Te Amsterdam 1765. (std. U.)

Autobiography. A Collection of the most instructive and amusing Lives ever published etc. Volume XII. — Lewis Holberg. London. Ogsaa med Titel: Memoirs of Lewis Holberg written by himself In Latin, and now first translated into English. London 1827. Med Holbergs Portrait stukket af Scriven.

A.

Lud. Holbergs Epistler, Befattende Adskillige historiske, politiske, metaphysiske, moraliske, philosophiske, Stem Skientsomme Materier, Deelte udi 2de Tomer. Tomus I. Kbh. 1748. Trykt paa Autors Beføstning.

Lud. Holbergs Epistler, Tom. II. Kbh. 1748. Trykt paa Autors Beføstning.

Lud. Holbergs Epistler, Befattende osv. Tomus III. Kbh. 1750. Lud. Holbergs Epistler, Tom. IV. Kbh. 1749.

Begge paa Autors egen Bekostning. Derpaa findes Baron Lud. Holbergs Epistler Befattende Adskillige historiske, politiske osv., Stem Skientsomme Materier. Vignet og derunder senere trykket Tomus V. Kbh. 1754. Trykt paa Otto Christ. Wengels Beføstning.

Lud. Holbergs Epistler Befattende osv. Tomus I. Kbh. 1758. Tom. II. 1758. Tomus III. 1765. Tom.

- IV. 1765. Alle 4 trykte hos A. H. Godiche. Tom.
V. Rbh. 1754. Trykt paa Otto Chr. Wengels Be-
kostning.
- Lud. Holbergs Epistler. Udg. af Chr. Bruun. 1—3.
Rbh. 1865. 68. 71. Hoslagt Folkets Avis 1865 Nr. 256.
Hundrede og tyve af "Holbergs Epistler., Udgivne til Al-
meenlæsning ved F. Fabricius. Rbh. 1858.
- Ludwig Holbergs Briefe von verschiedenen historischen, po-
litischen u. s. w. auch scherzhaften Materien, in zween
Theile getheilet. Erster Theil. Aus dem Dänischen
übersetzt. Copenhagen u. Leipzig. 1740. Herrn
Ludwig Freyherrn von Holbergs Vermischte Briefe.
Zweyter Theil 1750. Dritter Theil 1752. Vierter
und legter Theil 1753.
- Verzameling van Brieven over verscheide historische etc.
Stoffen — door wylen den Baron Lodewyk Holberg.
Eerste Deel. Te Amsterdam 1768. Tweede Deel
1769. Derde Deel 1770. Vierde Deel 1772. Vyfde
en laatste Deel 1772. (a. U.)
- Mogle utrykte Breve af Ludvig Holberg. Udgivne ved
Paul Botten Hansen. Christiania 1858.
- Et Par hidtil utrykte Breve fra Ludvig Holberg. Med et
Facsimile. I Tidsskrift for den norske Personallhist.
af B. Moe. Ny R. 1 H. Chra. 1846.
- Brev fra Holberg til hans Ridefoged, Og Endnu et Brev
fra Holberg til Hans Ridefoged. I Høsts Politik og
Historie II B. 4 og 5 Hæfte. Rbh. 1820.
- Et Par Breve fra Holberg. I Dannora Udgivet af J. R.
Høst. 27. Juli 1814.
- Ludvig Holbergs Epistler fra Underverdenen angaaende ad-
skillige hist osv. til diverse Personer. Rbh. 1838. (H.
Visby?).

8.

Kiøbenhavnſke Samlinger af rare Trykte og Utrykte Piecer.

1. Bind. Vignet. s. l. et. a. Med Holbergs Portrait af J. Haas og F. Laan.

Kiøbenhavnſke Samlinger osv. Kbh. 1745. Samme Udgave som forrige, men uden Portrait eller kobberstukket Titelblad.

Sermo Funeris, quo collatis duobus Daniæ Luminibus, non de Sora minus quam patria bene meritis, Ludevico Holbergio L. B. etc. palmam detulit Christophorus Lysholm. Havniæ. s. a. (Talen er holdt ²⁵/₁₂ 1754) 4to (a. U.)

Oratio Funeris in obitum — Frederici Qvarti etc. habita in consistorio (¹²/₁₂ 1730) a Lud. Holbergio. Havniæ. 4to (a. U.).

Programma Academicum (a. U.) Hafniæ ¹²/₉ 1735. fol. (af Holberg).

Da den i Livet Høj- og Velbaarne, Høylærde og Højberømte Herre, Herr Baron Ludvig de Holberg etc. Ved en anstændig Jorde-Færd blev bisadt i vor Frue Kirke den 5. Februarii 1754. Have Collegi Medicei Alumni opsat følgende Stropher osv. Kbh. fol.

Holbergiana. Smaa-Skrivter af og om Ludvig Friherre af Holberg. Udg. ved A. C. Boye. Med Holbergs Portrait (stukket af Bagge). 1—3. Kbh. 1832—35.

Holbergs udødelige Fortjenester af sine Landsmænds Dplysning af Landsdommer Baden. (I Athene Juli 1813.)

Fragmenter over Holberg. I—VIII. I Athene Sept. og Novbr. 1815. Marts. Aug., Oct.—Decb. 1817.

Holbergiana. Ved E. C. Werlauff. Kbh. 1855. Særtryk af nyt historisk Tidsskrift 6te Bind. Med Forfatterens egenhændige Antegnelser.

- Tillæg til „Holbergiana“. Ved E. C. Werlauff. Kbh. 1856. Med Forfatterens skriftlige Antegnelser.
- Holberg ved P. F. Suhm. Minerva Octb. 1786.
- Ludvig Holberg. Af P. L. Møller. I Dansk Folkekalender for 1843.
- Med Ludvig Holbergs Billede. Af F. C. Olfen. I Dansk Folkekalender for 1842.
- Fortegnelse over Portraiter af Ludvig Holberg. Særtryk af Struncks beskrivende Katalog. Hertil en Mappe med Holbergske Portraiter.
- Blandinger. Uddrag og Afskrifter af nogle Documenter, betræffende Kjøbet af det Holbergste Fordegods af E. H. Lorenzen. Findes i „For Litt. og Kritik“, et Fjerdingaarsskrift. IV.
- Om Ludvig Holberg og hans Betydning i den romiske Litteratur af X. Y. Z. (Journal for Litteratur og Kunst 1844. 3die og 4de Hefte. Kbh.)
- Bidrag til Ludvig Holbergs Biographi for Aarene 1702—1714. Ved M. N. C. Kall Rasmussen. Kbh. 1858.
- Holbergs Jubelfest. Forspil af Dehlenschläger. Kbh. 1822.
- Tersløse Hovedgaard og det Holbergske Enkesæde. Særtryk i sex Exemplarer af „Soransk Tidsskrift“. Kbh. 1865.
- P. J. Phønixberg, Kiøbenhavnsk Bogtrykker og Leiligheds-poet i Begyndelsen af det attende Aarhundrede. Et Tidsbillede ved E. C. Werlauff. Kbh. 1860. (Hist. Tidssk. 3. R. II.)
- Den Holbergste Litteraturs Historie og Bibliographi. Prøve-Hefte, trykt som Manuscript. Kbh. 1847. (E. J. A. Philipsen.)
- Betænkning over den Holbergste Orthographi. For det Holbergste Samfund. Af F. L. Liebenberg. Kbh. 1845.

- Om Ludvig Holberg. Af J. S. Welhaven. Christiania 1854.
 Første—Femte Prøve af Ziirlige og smukke Danske Vers osv.
 In Aprili 1738. 4to.
- Ludvig Holberg af Paul B. Hansen. (Biographi med
 Portræt.) Norst Illustreret Kalender 1855. Christiania.
- Ludwig Holberg. Ein Beitrag zur Geschichte der dänischen
 Literatur, in ihrem Verhältniß zur deutschen, von R.
 C. Prug. Literarhistorisches Taschenbuch. 1844. Leipz.
- Ludwig Holberg, sein Leben und seine Schriften. Nebst
 einer Auswahl seiner Komödien. Von Robert Prug.
 Stuttg. u. Augsb. 1857.
- Anmeldelse af „Ludwig Holberg, sein Leben und seine
 Schriften osv. von R. Prug“ af A. Otto-Walster,
 findes i Jahrbuch der Literatur und Kunst. 1858.
 Heft 3.
- Bidrag til en Skildring af Holberg, meest efter hans egne
 Udtalelser. Af Prof. M. Hammerich. Særtryk af
 Nord. Universitets-Tidsskrift. Kbh. 1858.
- Holbergs eneste Monument i Kiøbenhavn. Af C. Molbeck.
 Mindesmærker om Holberg. Meddeelte ved A. C. Boye.
 Dansk Ugeskrift. Anden Række Nr. 115. Kbh. 1844.
- Bidrag til Ludvig Holbergs Levnetsbeskrivelse og Charak-
 teristik af J. Møller. Mnemosyne. Andet Bind.
 Kbh. 1831.
- Holbergs Lidsalder. Bidrag til den danske Literaturs Hi-
 storie ved N. M. Petersen. IV. Kbh. 1858.
- Om Holbergs Levnet og populære Skrifter ved C. W.
 Smith. Kbh. 1858.
- Fortegnelse over en Del af Ludvig Holbergs Bibliothek.
 Samlet og udgivet af Chr. Bruun. Kbh. 1869.
- Ludvig Holberg. Wandals Mindesmærker fra Jægerspris.
 II. Deel. 4to.

Ludvig Holberg og hans Samtid. Bidrag til begges Characteristikk af C. Molbech. Indledning og Proeve. Kbh. 1845. Aftryk af Hist. Tidsskrift. VI Bind.

Da Den i Live Høyvelbaarne Friherre Herre Ludvig de Holberg etc. Hans Jordiske Deel Den 5 Febr. 1754 Blev hensat i vor Frue Kirke etc. Blev denne Sørge=Cantate Dpført af J. E. Iversen. Kbh.

Ludvig Holberg af L. Koch, Forstander for Høistolen i Brøns. Haderslev. s. a.

Holbergs Karakter og Meninger. Efter hans egne Udtalelser. Ved H. Lassen. I Folkevennen. 12te Aargang 1—4 Hefte. Kristiania 1863.

Holberg considéré comme imitateur de Molière, par A. Legrelle. Paris 1864. Hoslagt Fædrelandet 1864 Nr. 262—64, hvori Holberg og Moliere. Af Dr. C. W. Smith.

Lettre d'un Danois à un Français, concernant Le Bon D'Holberg et ses ouvrages. a Copenhague. Udgivet af Chr. Bruun. Kbh. 1871. (Danske Samlinger VI B. 3. Hefte.)

Ludvig Holberg. Af M. C. Hansen. Med Træsnit. Skilling=Magazin 1836. Nr. 47—48. Christiania.

Studier öfver Holberg af Gust. Ljunggren. Aftryk ur Nordisk Universitets-Tidsskrift. Lund 1864.

Ludvig Holberg. Bref Om Blandade Ämnen. Tredje Stycket. Stockholm 1755. 4to.

Otte Lectionsopslag osv. fra den Tid Holberg var Rector ved Kjøbenhavns Universitet.

C. F. Wadskiærs Danske Oversættelse Af Hans Latinske Epigrammate og Tre=Vers under Vel=ædle og Vel=byrdige Hr. Assessor Ludvig Holbergs Secnefte Portrait i Kobber. 4to. s. l. et a.

Ludvig Holberg af J. Riise i Flamands Galleri af berømte og mærkelige danske Mænd og Qvinder. 6te Hefte. Kbh. 1849.

Sang om Ludvig Holberg. Af Chr. Wilster. Slagelse 1825.

Samme optaget i Søndags-Posten 1863. Nr. 3.

2 Facsimiler af Holbergs Haandskrift, tagne af M. Hübners Stambog og J. P. Herslebs Album.

Holbergs Vaaben, malet af J. Fosie, med Holbergs Paa-skrift paa Bagsiden:

Dette vaaben beder ieg allerunderdanigst mig at
blive forundt. L. Holberg.

Vaabnet afviger fra det, der findes i Adelslexiconnet, deri, at Bjerget ikke er hult, men kløftet; paa Tegningen findes ogsaa en Krone over Midtskjoldet og en Stjerne over Lyren øverst til højre og en rigere Staf-fage, som fattes i Adelslexiconnet.

Meddelelse

om

en Jættestue ved Bromme

samt om

den naturhistoriske Samlings og Oldsagssamlingens

Foregelse i Skoleaaret 1871—72.

Af

Overlærer P. Lorenzen.

Meddelelse om en Jættestue ved Bromme.

Paa Sognefoged Christen Pedersens Mark i Bromme, Matr. Nr. 4, Bromme Sogn, Alsted Herred, Sorø Amt, fandtes indtil Efteraaret 1871 en Gravhøj, almindeligt kaldet „Dyssen“, hvis øverste Del efter Generalstabens Kort laa 116 Fod over Havets Overflade. Højen, fra hvilken den omliggende Mark skraaner jevnt ned til alle Sider, havde et Tvermaal af omtrent 20 Alen og en Højde over den oprindelige Jordoverflade af $3\frac{1}{2}$ Alen. Den laa 700 Alen V. N. V. for Bromme Kirke og 500 Alen fra Aalerenden, som danner Afløbet fra Maglesø til Tudeaa. For 50 Aar siden laa der flere store Stene oven paa Højen; men en Nabo til den daværende Fæster fik Tilladelse til at tage nogle af dem, og han tog dem alle med Undtagelse af to; men fra dette Øjeblik „svandt han hen“, fortaltes der mig. Ved den søndre Side af Højen stod endnu to ikke store Stene, maaske Levninger af en Kreds af Sten, som tidligere har omgivet Højen.

Christen Pedersens Gaard brændte i Efteraaret 1871. Til Grundsten under den nye Gaard, som skulde opføres, vilde han bruge de to tilbageværende store Stene, hvis øverste Del ragede frem over Jordskorpen ovenpaa

Højen. Ved at rydde Jorden tilside opdagedes det snart, at der dybere i Højen stod flere store Stene i Rækker. Disse skulde nu ogsaa benyttes, og Fylden imellem dem begyndte man at rømme bort. Paa dette Trin af Udgravningen fik jeg Underretning om Sagen af Møller Jørgensen i Bromme. Jeg tog strax derud; men jeg var desværre den Gang uvidende om, at der i Skøderne paa de fleste Ejendomme, som ere solgte fra Akademiet, findes den Bestemmelse, at „antikvariske Mindesmærker“ skulle skaanes, og da senere Akademiets Forvalter, Kammerraad Beck, fik Underretning om Udgravningen, var Arbejdet skredet saa langt frem, at han ikke fandt Anledning til at standse det. Ejeren undskyldte sig nemlig med, at han ikke havde forstaaet Udtrykket „antikvariske Mindesmærker“ *).

Jeg saae strax, at der i Højen var et stort Gravkammer fra Stenalderen, en saakaldet Jættestue eller Gangbygning. De Rækker af Stene, som kom tilsyne, da Jorden ovenpaa Højen var rømmet bort, vare Sidestenene til to sammenstødende Gravkamre, et lille og et stort, samt til Indgangen til det store. De to store Stene, som endnu laa ovenpaa Højen, havde i Forening med de for 50 Aar siden bortførte Sten dannet Kamrenes og Indgangens Overliggerere.

Jættestuens Grundform vil ses af medfølgende Plan.

Indgangen, som havde sydøstlig Retning, var sat af

*) Jeg tillader mig at henstille til Akademiets Bestyrelse, om det ikke var ønskeligt at tilstille Ejerne af Akademiets tidligere Gaarde og Huse en Meddelelse om, at der ved de „antikvariske Mindesmærker“, hvilke Skøderne fredlyser, forstaas Høje, Dysser og andre Fortidslevninger.

5 Stene paa den ene og oprindeligt 6 (den næsttinderste ved Kamret var bortført) paa den anden Side. De vendte alle en jævn Flade ind ad, og Mellemmrummene mellem dem vare udfyldte med flade Sandstensfliser. Højden var inderst ved Kammeret omtrent 2 Alen, udadtil lavere, Bredden $1\frac{1}{2}$ Alen og Længden 8 Alen, maaske har den oprindeligt været længere.

Indgangen stødte under en ret Vinkel op til det store Gravkammer, hvis Retning var fra N. O. til S. V. Dette var, som Grundplanen viser, bygget af 18 store Stene, som med Undtagelse af den Sten, der dannede den sydvestlige Endevæg, vare flade paa den indvendige Side. Mellemmrummene vare, maaske dog med Undtagelse af Aabningerne imellem Endestenen i Sydvest og de nærmeststaaende 2 Sidestene, *) omhyggeligt udfyldte med flade Sandstensfliser. Kammeret er $12\frac{1}{2}$ Alen langt, 2 Al. 10 T. bredt og 2 Al. 17 T. højt.

Ved den sydvestlige Ende af det store Kammer var der et lille trekantet Kammer indesluttet af 4 Stene, hvis sydøstlige Væg var 2 Alen, og hvis vestlige Væg var 3 Al. 6 T. lang. Den nordøstlige Væg dannedes af den Sten, der er omtalt som den sydvestlige Endevæg af det store Kammer, men medens den Side af den, der vendte ind mod dette, var buet og ujevn, var den, der vendte ind mod det lille Kammer, som paa dettes øvrige Sidestene flad og jevn. Maalt over Midten var denne Flade 2 Alen 4 T. bred, Højden var 2 Al. 17 T.

Naar undtages Mellemmrummene mellem denne Sten og

*) Da jeg saae Jæltestuen første Gang, vare Mellemmrummene mellem Tværstenen og de to nærmeste Sidestene aabne, og Arbejderne sagde, at her ikke havde været nogen Fliseudfyldning; senere var deres Udsagn noget modsigende.

de Sidestene, hvortil den stødte op (se dog Annærkningen foran), vare de andre Sidestenes Mellemrum, som i det store Kammer, udfyldte med flade Sandstensfliser.

Anmærkning. I Slutningen af November tilstillede jeg Bestyrelsen for Museet for de nordiske Oldsager en kort Meddelelse om Jættestuen samt en Grundplan af samme, og i Begyndelsen af December besøgte Hr. studios magisterii Henry Petersen efter Anmodning af den nævnte Bestyrelse Jættestuen sammen med mig.

I sin til Bestyrelsen afgivne Beretning har han udtalt den Formodning, at det trekantede Rum ikke er at betragte som en Tilbygning til, men som en Afdeling af det oprindelige Kammer. Den store Tværsten, der danner Skillevæggen imellem det større og mindre Kammer, støder nemlig med den ene Kant — dog ikke umiddelbart — op til Mellemrummet mellem de tvende Sidestene a og b (se Planen), og dette Mellemrums Udfyldning med flade Fliser i Forening med Sidestenedes Stilling i Forhold til hinanden viser, at de efter al Rimelighed oprindelig have vendt Sidefladerne ind imod samme Kammer, der har bestaaet af et Rum, som havde den paa Planen angivne mærkelige Grundform, og hvortil Indgangen førte ind midt paa den søndre Side. Var her Tale om en Tilbygning, vilde en Fliseudfyldning næppe findes imellem hine Sidestene, men snarere mellem Tværstenen og disse, hvor den efter Arbejdernes første og derfor udentviveligt paalideligste Udsagn manglede, og da Tværstenen vender sin flade Side ind imod det lille trekantede Kammer, vilde i saa Tilfælde ogsaa snarest dette være at regne for det oprindelige, hvortil det store Kammer med Indgang var tilbygget, men allerede den trekantede Form gjør denne Antagelse usandsynlig. Med Hensyn til den Tværsten, der afdeler Kammeret, søger Beretningen tillige at paavise Muligheden af, at den egentlig imod Gravbyggernes Villie har faaet denne Plads. Dens Størrelse, dens Form og dens Stilling gjør det nemlig sandsynligt, at den oprindelig har været bestemt til at tjene som Dæksten over Kammerets yderste sydvestlige Del, men at den da er gledet ned i Kammeret med den ene Ende, i saa Tilfælde allerede i Stenalderen, eftersom den Overligger, der endnu laa tilbage over Jættestuens Kammer, tildels hvilede paa Tværstenens øverste Rand. Maaske er den paa Grund af det Besvær, det vilde volde at hæve den helt op af Gravkammeret, med Flid bleven rejst, som den fandtes staaende ved Udgravningen, og i ethvert Fald hindrer denne Opfattelse af Forholdene ved Jættestuens Bygningsmaade ikke den Antagelse, at det trekantede Rum kan have faaet en egen Bestemmelse og maaske tjent som et særskilt Hvilested for en af Stammens ansete Mænd (smlgn. de heri fundne Oldsager).

Fylden var før mit Besøg udført af hele Gangen og den nordøstlige Del af Kammeret samt, med Undtagelse af de nederste Lag, mer eller mindre oprodet i dettes sydv. Ende og i det trekantede Rum. Senere bortførtes den øvrige Del af Fylden med Undtagelse af de underste Lag, som derpaa undersøgte af mig i Paaskeferien 1872.

Indgangen stod for omtrent 50 Aar siden aaben, og en ældre Mand fortalte, at han i sin Ungdom havde gaaet ind under den Overligger, som endnu dækkede den vestre Ende. Siden var den efterhaanden fyldt med nedskreden Muldjord. Der fandtes ingen Oldsager i Gangen.

Fylden bestod baade i det store Kammer og det trekantede Rum af den samme sandede Jordmasse, som danner Underlaget under den omgivende Mark, hvilket tyder paa, at Kammeret allerede er fyldt i Stenalderen og ikke senere ved nedskreden Jord. Bunden var ikke fliselagt, men paa den laa i begge Kamrene et 4—6 Fod tykt Lag af Flintbrokker og Flintskærver og oven paa disse et Lag af flade Sandstensfliser.

Af Menneskeskeletter fandtes kun ubetydelige Levninger, navnlig Brudstykker af Lemmeknokler. Disse vare i en meget mør Tilstand, og man kan maaske deraf slutte, at Kammeret har indeholdt flere Skeletter, som i Tidernes Lob ere aldeles opløste, eller hvis ubetydelige Levninger ikke ere paaagtede ved Udgravningen af Fylden.

Nogle af Knokkelstykkerne laa ovenpaa Fliselaget udfor Indgangen.

Knokler af Dyr fandtes ikke.

Oldsagerne, som nedenfor ere opregnede, fandtes i den nederste Del af Fylden, nogle endog i Flintpakningen under Fliselaget. De laa spredte uden nogensomhelst Orden.

Spor til Brand som Kulsmuler eller ildskjorne Sten fandtes ikke.

Sidevæggene saavel til Gravkamrene som til Indgangen vare paa den udvendige Side dækkede af et 6 T. tykt Lag af Flintskærver; udenom dette Lag var der sammentyngtet større og mindre Rullestene, som dækkedes af et Jordlag, der inderst var sandet, yderst bestod af almindelig Muldjord.

De i Jættestuen ved Bromme fundne Oldsager vare følgende:

1. En meget smuk Øxehammer af Porfyr, $4\frac{3}{4}$ T. lang med udvidet Eg og Bane (Se Afbildningen Fig. 1). Banen afrundet.
2. En Øxehammer af fin Grønsten, $4\frac{3}{4}$ T. lang og lige saa smukt formet som Nr. 1, men med en nedadtil noget stærkere udvidet Eg og Bane (se Fig. 2).
3. En Flintkile med Bane, $6\frac{3}{4}$ T., noget tilsleben paa de to brede Sider.
4. En tyk Flintkile med Bane, 5 T. Eggen, der er tilsleben paany, er beskadiget.
5. En flad Kile eller Meisel, $6\frac{1}{4}$ T., tilsleben paa de brede Sider med en smuk og skarp Eg.
6. En lignende, $6\frac{1}{4}$ T., sleben paa de to brede Sider.
7. En lignende, $4\frac{3}{4}$ T., sleben paa de to brede Sider, lidt beskadiget ved Nakken.
8. En temmelig forvitret Kile af Gnejs, $5\frac{1}{2}$ T., med skarp Bane og en 2 T. lang Afsats til Skaft; til den ene Side er den tildannet med en, til den anden med 2 Kanter.
9. En Smalmejsel, $6\frac{1}{2}$ T., sleben alle 4 Sider.
10. En $3\frac{1}{8}$ T. lang Flække, tilluggen langs begge Side-

kanterne og tilsleben i den ene Ende som en Mejsel med en $\frac{1}{5}$ T. bred Eg (se Fig. 3).

- 11—30. 20 Flintflækker af en Længde fra $2\frac{1}{2}$ — $5\frac{1}{4}$ T., hvoraf 7 have mer eller mindre tydelige Hugninger i Kanterne.
31. Brudstykke af en flad, hammerformet Ravperle.
32. En ufuldstændig Ravperle af cylindrisk Form.
33. Skaar, som det synes, af 10 forskellige Gravkar, hvoraf 8 have haft mer eller mindre smukke Prydelser af sædvanlig Art.

Oldsagerne fandtes saaledes fordelte:

I det trekantede Rum: Numrene 1, 2, 9.

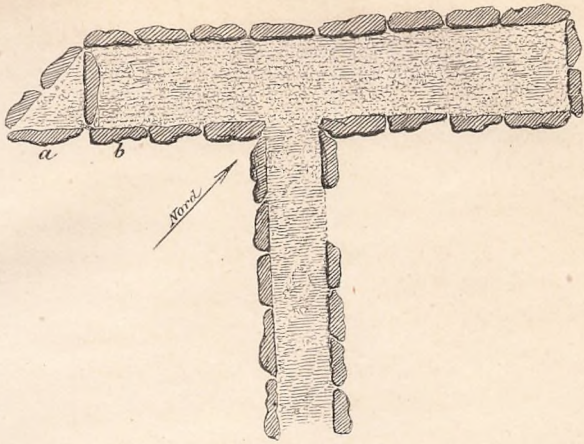
I det store Kammer: Numrene 5, 6 samt 4 Flækker i det sydostlige Hjørne.

Numrene 4 og 7 i Midten, ligesom ogsaa de fleste Flintflækker angaves at være fundne der.

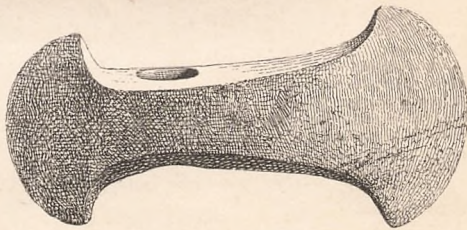
De øvrige Gjenstande fandtes paa forskellige Steder i det store Kammer, og til disse kommer desuden:

34. En temmelig tyk sleben Flintkile uden Bane, $6\frac{3}{4}$ T., beskadiget ved Eggen. Den indleveredes særskilt og angaves at være funden ved det sydvestlige Hjørne af Gangen og Kammeret i Flintpakningen. Den er af gul Flint, medens de øvrige Sager ere af lys-, mørkegraa eller sortagtig Flint.
35. Endel ubestemmelige smaa Stykker af Menneskeknokler, næsten alle af Lemmerne.

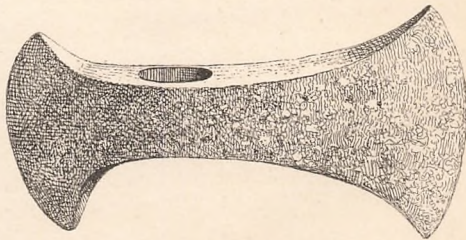
Alle Sagerne tilligemed Brudstykkerne af Menneskeknoklerne, Prøver af Fliselaget og Flintpakningen, der for en stor Del bestod af Affald fra Tilhugningen af Flintredskaber, og hvoriblandt et enkelt Stykke er en Rest af et slebet Flintredskab, ere som et samlet Fund fra Stenalderen opstillede i Akademiets Oldsagsamling.

3. $\frac{1}{1}$

1. $\frac{1}{2}$

2. $\frac{1}{2}$

Meddelelser om den naturhistoriske Samling og Oldsagsamlingen.

I.

Den naturhistoriske Samling.

A. Den zoologiske Afdeling
er i dette Skolenaar forøget med følgende Gjenstande:

Pattedyr.

Bos taurus. Tam Ox. Hovedskal af en Kalv, en Dag gammel. Given af Disc. Holberg.

Cervus elaphus. Kronhjort. Takkerne siddende paa Pandebenet. Given af Kammerherre Eide.

Cervus elaphus. Kronhjort. Venstre Tak af en Spidshjort. *) Given af Skovrider Guldberg.

*) Med Hensyn til Kronhjortens Forekomst og Forsvinden fra Sorø Skove skal jeg anføre følgende Bemærkninger, som ere mig meddelte af Kammerherre Eide og Skovrider Guldberg. Da Kammerherre Eide kom til Sorø 1832, fandtes der endnu en ikke ubetydelig Bestand af Kronhjorte i Vesterskov; efterhaanden som man huggede ud, trak Hjortene længer Nord paa op i Sønderskoven, og her i Troldholmsmosen skød Khr. Eide i Februar 1836 den Hjort, hvoraf ovennævnte Takker ere tagne. 1837 skød Skovrider Guldberg i Sønderskoven den Spidshjort, hvoraf kun venstre Tak er bevaret. 1845 saa Hr. Guldberg en Kronhind paa Hjortenæs, og i Efteraaret s. A. skød afdøde Forstinspektør Sarauw efter en Kronhind med 2 Kalve i den østlige Del af Bromme Skov. Senere vides denne Hjortecart ikke at være set her i Egnen.

Cervus capreolus. Raadyr. Venstre Tak. Given af Disc.
N. Østergaard.

Cervus tarandus. Rensdyr. Venstre Tak af et ungt Dyr.
Leirhnukr. Myvatn. Given af Prof. Johnstrup.

Sus scrofa. Vildsvin. Venstre Hjørnetand og en Fortand
af Underkæben. Funden Syd for Akademibygningen.
Given af Skovrider Guldberg.

Sus scrofa. Vildsvin. Fortand af Underkæben. Ved
Fursoen. Given af Disc. Vedel.

Equus caballus, Hest. Spoleben af venstre Forben af en
lille Hest. Fundet 1¹/₂ Al. dybt i Torv. Bromme.
Given af Lærer Lund i Bromme.

Fugle.

Strix noctua. Minervas Ugle. Han. Haraldskær ved
Vejle. Given af Elev Primon.

Sylvia suecica. Blaahals. Vedelsborg i Fyn. Given af
forhenværende Elev V. Smith.

Alcedo ispida. Isfugl. Haraldskær ved Vejle. Given af
Elev Primon.

Cygnus atratus. Sort Svane. 1 Æg. Lyksborg. Given
af Elev Carstens.

Krybdyr.

Lacerta vivipara. Firben. Dyrehaven ved Kjøbenhavn.

Emys sp. Sumpskildpadde. 2 Unger. Given af Disc.
G. Schau.

Chelonia sp. Halvskildpadde. Rygskjold. Given af Elev
Fr. Petersen.

Fisk.

Aulostoma occidentale. Fløjtefisk. } Vestindien. Givne af
Syngnathus Cur. sp. Naalefisk. } Disc. Mallgrave.

Orme.

Amphinome sp.

Blæksprutter.

Octopus rugosus. Blæksprutte.

B. Den botaniske Afdeling

er forøget med følgende Gjenstande:

Mimosa sp. Bællen. St. Thomas. Given af Discipel
Hansen.

Adansonia digitata. Abebrødtræ. Frugten. St. Croix.
Given af Disc. Mallgrave.

Ilex paraguayensis. Bladene, Paraguaythe. Buenos Ayres.
Given af Adj. Kjellerup.

Saccharum officinarum. Sukkerrør. St. Croix. Given af
Disc. Mallgrave.

Pinus Pinca. Pinie. Kogle. Messina. Given af Disc.
A. Sarauw.

C. Den mineralogiske Afdelings

Forøgelse er følgende:

1. Mineraliesamlingen.

Et Stykke forstenet Træ. Vestersalling. } Givne af Tegnelæ-
Et lignende. Resen. } rer Dalsgaard.

Kobaltglans. Sværtetfjeld. Snarum. Norge.

Titanjern. Dybingdalen. Sammesteds.

Magnesit. Næs. Smstds.

Serpentin, Pseudomorphose. Dybingdalen. Smstds.

Serpentin. Smstds.

Hydrotalkit. Smstds.

Beryl. Edsvold. Norge.

Turmalin. Ramfos. Modum. Norge.

Apatit. Snarum. Norge.

2. Den danske geognostiske Samlings

Forøgelse er følgende:

Gryphæa vesicularis. Møns Klint. Given af Discipel
Dyrhaug.

Et Flintstykke, hvori er indvoxet en Terebratula og et
Vættelys. Møns Klint. Given af Pastor Heiberg.

Galerites vulgaris.	Møns Klint.	} Given af Disc. Mall- grave.
— albogalero.	—	
Ananchytes ovata	—	

Gyphæa vesicularis. Egnen ved Sorø.

Terebratula sp. indvoxet i Flint. Aarup ved Aabenraa.
Given af Elev J. Tolderlund.

Galerites vulgaris indvoxet i Flint. Tul Sø. Given af
Elev Ridiger.

Turbinolia excavata? Sorø.

Et Stykke Faxekalk af Bakkens Overflade, 30 T. langt,
20 T. bredt med ret tydelige Skurestriber. Givet af
Forvalter Maës.

Et Stykke af en Basaltstøje, 18 T. lang, 5 T. tykt. Bjer-
nedegaardens Mark. Givet af Proprietær Kähler.

Et Stykke Flint, overtrukken med et Lag af Svovlkis,
fundet ved Udløbet af en jernholdig Kilde i Stranden.
Laaland.

Et Stykke Granit indeholdende Granater. Sorø. Given af
Elev Carstens.

Et Stykke Graptolithskifer med Brudstykker af 2 Grapto-
lither. Tul Sø. Given af Disc. V. Schau.

Orthoceras centralis i rød Kalksten. Korsør. Given af
Disc. Dyrhaug.

Orthoceras centralis. Fyn. Given af Disc. A. Busck.

Et Stykke graa Kalksten (gothlandsk?) med Brudstykker

af to Arter af Orthoceras. Af en stor Rullesten paa Fuglebjerg Mark. Given af Forstander Nielsen paa Hindholm.

Et Stykke Birketræ og Birkebark af en undersøisk Mose ved Esbjerg. Givet af Overlærer Ibsen.

Hasselnødder fra en Mose i Gimlinge. Givne af Elev Winther.

II.

Oldsagsamlingen

er forøget med følgende Gjenstande fra

Stenalderen.

- Nr. 1243. En sleben Flintkile uden Bane, beskadiget, men paany tilsleben. 5 T. Krøjerup.
- 1247. En sleben Flintkile uden Bane, beskadiget, men paany tilsleben. 4½ T.
- 1252. En sleben Flintkile uden Bane, beskadiget, men paany tilsleben. 6½ T. Jylland.
- 1301. En noget tilsleben Flintkile uden Bane, beskadiget, men paany tilsleben. 4¾ T. Matr.-Nr. 3. Sorø Sogn.
- 1254. Brudstykke af en sleben Flintkile uden Bane. 2 T. Jylland.
- 1262. Brudstykke af en sleben Flintkile uden Bane. 5 T. Søgaard ved Ringsted.
- 1263. Brudstykke af en sleben Flintkile uden Bane. 3½ T. Gimlinge.
- 1255. Brudstykke af en sleben Flintkile uden Bane. 3½ T. Jylland.

- Nr. 1300. Brudstykke af en sleben Flintkile uden Bane.
5 T. Matr.-Nr. 1 f. Sorø Sogn.
- 1253. Brudstykke af en Flintkile med skraa Eg.
 $4\frac{1}{4}$ T. Jylland.
- 1297. Brudstykke af en Flintkile med Bane (?), sleben paa alle 4 Sider. $5\frac{1}{2}$ T. Solyst ved Sorø.
- 1261. En Flintkile med Bane, sleben paa 2 Sider.
6 T. Gimlinge.
- 1246. En usleben Flintkile med Bane og buformigt udadgaaende Sider. $4\frac{1}{4}$ T. Tyvelse.
- 1269. En sleben af en lignende Form. $3\frac{1}{3}$ T. Kaabæksgaard ved Ringsted.
- 1270. En usleben Flintkile med tilrundede Sider og spids Nakke. $5\frac{1}{2}$ T. Matr.-Nr. 18. Sorø Sogn.
- 1264. En Mejsel eller flad Kile. $3\frac{1}{2}$ T. Tostrup.
- 1248. En Smalmejsel, sleben mod Eggen. $5\frac{1}{4}$ T. Næsby.
- 1245. En sleben Hulmejsel. $5\frac{3}{4}$ T. Næsby.
- 1265. En noget sleben Hulmejsel. $4\frac{1}{2}$ T. Tostrup.
- 1257. En raat tilhugget Dolk af Flint. $5\frac{3}{4}$ T. Jylland.
- 1256. En Lansespids. $6\frac{3}{4}$ T. Jylland.
- 1258. En Øxehammer af fin Grønsten med en Fure om den bageste Ende mellem Banen og Skafthullet. $4\frac{1}{2}$ T. Jylland.
- 1266. Halvdelen (nærmest Eggen) af en Øxehammer af Grønsten. $3\frac{1}{2}$ T. Tostrup.
- 1242. En Medekrog (?) af Flint. Birkerød.
- 1249. Et raat tilhugget kileformigt Flintstykke med en ophojet Kant paa hver af de brede Flader. $5\frac{1}{2}$ T. Bødstrup.

- Nr. 1250. Et raat tilhugget kileformigt Flintstykke med en ophøjet Kant paa den ene af de brede Sider. $5\frac{3}{4}$ T. Bødstrup.
- 1302. Et raat tilhugget kileformigt Flintstykke. $5\frac{1}{2}$ T. Matr.-Nr. 3. Sorø Sogn.
- 1251. En Flintflække. 2 T. Bødstrup.
- 1271—72. To Flintflækker. $2\frac{1}{2}$ T. Egø ved Korsør.
- 1273—96. 24 Flintflækker af en Længde fra $1\frac{3}{4}$ — 4 T. Bredden ved Tul Sø.
- 1303—1337 betegne Oldsagerne fra den foran beskrevne Jættestue ved Bromme.

23 Flintflækker fra Køkkenmøddingerne ved Krabbesholm, givne af Hr. Dalsgaard, ere henførte til det i en tidligere Fortegnelse nævnte samlede Fund derfra.

Nr. 1249—51 ere givne af Forpagter Grave.

- 1252—58 — — Tegnelærer Dalsgaard.
- 1261—66 — — Elev T. Winther.
- 1269 — — Landvæsenselev Bartholdy.
- 1270 — — Disc. H. Smith.
- 1271—72 — — Disc. Dyrhaug.
- 1273—96 — — Disc. H. og L. Smith, G. og V. Schau og Jessen.
- 1297 — — Skovrider Guldberg.
- 1300—2 — — Inspektør Østergaard.

Fra Bronzealderen.

- Nr. 1260. To Brudstykker af et Bronzesværd, hvert 2 T. langt. Sønderjylland.
- 1268. En Ring af Bronze, $1\frac{1}{3}$ T. i Tværmaal (udv. Maal). Præstegaardens Mark i Nidløse. Givne af Disc. Holberg.
- 1298. En Paalstav af Bronze. $4\frac{1}{2}$ T.

Fra Jernalderen.

- Nr. 1241. En Lansespids af Jern. 11 $\frac{1}{2}$ T. Fyn.
 — 1267. En Pilespids af Jern. 3 $\frac{1}{4}$ T. Bredden af
 Sorø Sø ved den vestlige Side af Akademi-
 haven. Given af Disc. L. Poulsen.
 — 1299. To Brudstykker af en Jerndolk funden i en
 Brandplet i en Grusgrav i Dynddalen, Rø
 Sogn, Bornholm. Given af Amtmand Vedel.
 — 1338. En Træspand
 — 1339. Et Gravkar
 — 1340. Et Brystspænde af Sølv } Slettebjerg ved
 } Stenlille. *)

*Fra en ubestemt Tid, men yngre end
 Jernalderen.*

- Nr. 1244. En Jerndolk. Hftet bestaar af Bronzeringe
 afvexlende med Træringe. Klingen 7 T.
 Hftet 4 T. Funden ved Grøftegravning paa
 Matr. Nr. 5 b. Sorø Sogn. Given af Over-
 lærer I b s e n.
 — 1259. Jernsværd. Klingen 32 T. Hftet 5 T. Graven
 ved Kjærgaardsholm ved Skive. Givet af
 Tegnælærer Dalsgaard.

*) Da dette Fund fra den ældre Jernalder vil blive beskrevet i
 Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie, ere Gjen-
 standene her blot opførte som Forøgelse,

Efterretninger

om

Soro Akademis Skole og Opdragelsesanstalt

i Skoleaaret 1871—72

af

dens Rektor.

Afgangsexamen.

a. Fra de studerende Klasser.

I Slutningen af forrige Skoleaar indstillede sig til Afgangsexamen 8 Elever og 5 skolesøgende Disciple, nemlig:

Vilhelm Karl Thomsen, Søn af afd. Adjunkt T. i Sorø, skoles. Discipel,

Thomas Linnemann Laub, S. af afd. Pastor L. til Langaa i Fyn, Elev,

Edvard Vilhelm Konstantin Busch, S. af russisk Statsraad og Prof. emer. Dr. B. i Pedersborg, Elev,

Niels Henrik Blicher, S. af Adj. B. i Sorø, skoles. Discipel,

Hans Frederik Karl Steenberg, S. af Pastor S. i Marstal, Elev,

Hans Kristian Vilhelm Roisted, S. af afd. Godsforv. R. paa Frydendal, skoles. Discipel,

Vilken Arendrup, S. af afd. Støtsfysikus, Justitsraad A. i Odense, Elev,

Frederik Karl Vilhelm Crone, S. af Forpagter C. paa Engellholm, Elev,

Axel Nyholm Jensen, Søn af Kbmd. J. i Slagelse,
Elev,

Otto Hans Brøchner Blicher, S. af Adj. B. i Sorø,
skoles. Discipel,

Alfred Koefoed Sonne, Søn af Fabrikant, Kapt. S. i
Nexø, Elev,

Axel Harald Hilarius-Kalkau, S. af Partikulier H.-K.
i Roskilde, Elev,

Johan Kristoffer Beck, S. af Godsforvalter, Kammer-
raad B. i Sorø, skoles. Discipel.

Alle bestode med de Karakterer, som ses af omstaaende
Tabel.

Til samme Prøve indstillede sig to Privatister, af
hvilke den ene forlod den mundtlige Prøve; den anden,
Ulrik Adolf Grev Holstein, dimitteret af Cand. philos.
Svendsen i Roskilde, blev syg under den skriftlige
Prøve, men har senere i Januar Maaned 1872 under-
kastet sig hele Prøven og faaet Anden Karakter med 60
Points.

Ved Prøven i Juli Maaned var Undervisningsinspek-
tøren, Konferensraad, Prof. Dr. Madvig tilstæde og del-
tog i Censuren i Latin, skriftlig og mundtlig, og Historie.
Han var ledsaget af Professor Holtén, som deltog i
Censuren i Mathematik og Naturlære.

Karakterer ved Afgangsexamen.

	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Latin skriftlig.	Latin mundtlig.	Græsk.	Historie.	Aritme- tik.	Geometri.	Natur- lære.	Hoved- karakter.	Points.
Thomsen .	Mg. $+1/3$	Mg. $+1/3$	Mg.	Ug. $\div 1/3$	Ug.	Ug.	Ug. $\div 1/6$	Ug. $\div 1/6$	Ug.	Første m. Udm.	81
Laub . . .	Mg. $+1/3$	Mg.	G. $+1/6$	Mg.	Mg.	Mg. $+1/3$	Mg. $+1/2$	Mg. $+1/2$	Ug. $-1/3$	Første.	74
Busch . .	G. $+1/3$	Mg.	Mg. $\div 1/6$	Mg.	Ug. $\div 1/3$	Tg. $+1/3$	Ug. $\div 1/6$	Mg. $-1/6$	Ug. $-1/3$	Første.	67
N.H. Blicher	Mg. $+1/3$	Mg.	G. $+1/6$	Mg.	Mg. $\div 1/3$	Mg.	Ug.	Ug.	Ug.	Første.	74
Steenberg	G.	Mg. $-1/3$	G. $-1/6$	Mg. $+1/3$	G. $+1/2$	Mg. $-1/3$	G. $+1/6$	Mg. $+1/3$	Mg. $+1/3$	Første.	65
Rolsted . .	Mg. $-1/3$	G. $+1/3$	G. $+1/3$	G. $+1/3$	G. $+1/2$	Mg.	Mg. $+1/3$	Mg.	Mg. $+1/3$	Første.	67
Arendrup .	G.	Mg.	G. $+1/2$	Mg. $-1/3$	Mg.	Tg. $+1/2$	Mg. $-1/6$	Mg. $+1/2$	Mg.	Første.	64
Crone . .	Mg.	Mg.	Mg. $-1/3$	Mg.	Mg. $-1/3$	G.	Mg. $+1/2$	G.	G. $+1/3$	Første.	66
Jensen . .	G. $\div 1/3$	Mg. $-1/3$	Tg. $+1/2$	G. $+1/3$	G. $-1/3$	Tg. $+1/3$	Ug.	Ug.	G. $+1/3$	Anden.	52
O.H. Blicher	Mg.	G.	Mg. $-1/3$	Mg.	Mg.	Mg.	Tg.	Tg.	G.	Anden.	57
Sonne . .	Mg.	Mg.	Mg. $-1/6$	Ug. $-1/3$	Ug.	Mg. $-1/3$	G.	Tg. $\div 1/3$	Mg.	Første.	64
Kalkau . .	Mg. $-1/3$	Mg. $-1/3$	Tg. $\div 1/6$	G.	G. $-1/3$	Ug.	Mg. $-1/3$	G. $\div 1/6$	Mg.	Anden.	55
Beck . . .	Mg. $-1/3$	G. $+1/3$	Tg. $+1/6$	Mg.	Mg. $-1/3$	Mg.	G.	G. $+1/3$	G. $\div 1/3$	Anden.	59

b. Fra Realklasserne.

Afgangsexamen fra 5te Realklasse toges i Slutningen af forrige Skoleaar af 9 Elever og 2 skolesøgende Disciple, nemlig:

Frans Vilhelm Ferdinand Ahlefeldt Øllgaard, S. af Pastor Ø. i Stiftsbjergby, Elev,

Hans Jakob Møller, S. af Proprietær M. til Gammelgaard paa Als, Elev,

Georg Emil Meyer, Søn af Kobmand M. i Ringsted, Elev,

Jørgen Kristian Hauberg, S. af Fabrikant, Assessor H. i Kbhvn, skoles. Discipel,

Rudolf Andreas Kristian Helms, S. af fhv. Apotheker H. i Varde, Elev,

Hans Anders Bang, S. af Kbmd. B. i Ringsted, Elev,

Nikolaj Ernst Frost Knudsen, S. af Proprietær K. til Lysholm paa Als, Elev,

Frederik Holmsted Palludan, S. af Kbmd. P. i Varde, Elev,

Hans Vilhelm Guldbrandsen Göttzsche, S. af Pastor G. i Munkebjergby, Elev,

Karl Johan Vilhelm Madsen, S. af Kaptejn M. i Kbhvn., Elev,

Adolf Frederik Sarauw, S. af Grosserer S. i Messina, skoles. Discipel,

der alle bestode med de Karakterer, som ses af omstaaende Tabel.

Ved denne Afgangsexamen var Professor d'Arrest tilstæde som Examenskommissær og deltog i Censuren i Naturlære.

Karakterer ved Realafgangsexamen.

	Dansk.	Tysk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Geografi.	Arithme- lik.	Geometri.	Natur- lere.	Natur- historie.	Skrivn. og Tegning.	Points.
Øllgaard	G.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	Ug.	Ug.	Ug.	Mg.	Ug.	77.
Møller	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Ug.	Ug.	Ug.	78.
Meyer	Mg.	G.	G.	Mg.	Tg.	Tg.	Mg.	Mg.	Mg.	Ug.	Ug.	63.
Hauberg	Mg.	G.	Ug.	G.	Mg.	Mg.	G.	Tg.	G.	Mg.	Mg.	64.
Helms	Mg.	G.	G.	G.	Mg.	G.	G.	G.	Mg.	G.	Mg.	63.
Bang	G.	Tg.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	G.	G.	G.	G.	G.	57.
Knudsen	G.	Mdl.	G.	Tg.	Tg.	G.	Tg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	37.
Palludan	G.	G.	G.	Tg.	Tg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Tg.	G.	49.
Gøtzsche	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Tg.	Mg.	G.	Mg.	Ug.	Mg.	Mg.	70.
Madsen	Ug.	G.	G.	G.	G.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	68.
Sarauw	G.	Mg.	G.	G.	Mg.	Mg.	Tg.	Tg.	Ug.	G.	Tg.	52.

Skolens Lærere.

Overlærer Sibbern søgte efter at have fyldt 70 Aar Afsked fra Slutningen af Skoleaaret 1870—71 efter at have været Lærer ved Skolen i 43 Aar. Han blev ved sin Entledigelse udnævnt til Ridder af Danebroge og modtog flere Beviser paa sine ældre og yngre Medlæreres og Disciples Agtelse og Kærlighed. Hans Plads som Lærer blev ikke besat, men i hans Sted udnævntes under 20de Avg. 1871 Adj. Lorenzen til Overlærer.

Overlærer Lorenzen, Adjunkterne Corfixen, Hoff og Kiellerup have fremdeles haft samme Del i Inspektionen som i Slutningen af forrige Skoleaar. Opsynet med 7de Klasse har som før været fort af Rektoren.

Lærefagene

have været saaledes fordelte:

Rektor, Prof. Dr. Tregder: Latin i VII Kl.,		
Græsk i VII Kl. B.	13	Timer.
Overlærer Bang: Latin i IV Kl., Græsk i		
VII A, VI og V Kl.	20	—
Overlærer Moth: Fransk i VII og VI Kl.,		
Engelsk i VII Kl. og Realklasserne, Ge-		
ografi i V Kl. og V Realkl. A.	23	—
Overlærer Ibsen: Naturlære i VII og V Kl.		
samt V og IV Realkl., Matematik i V		
Realkl. A	21	—
Overlærer Lorenzen: Naturhistorie i alle		
Klasser, Skrivning i V og IV Realkl.	26	—
Adjunkt Blicher: Fransk i V, IV, III og		
Realklasserne, Regning i II Kl.	23	—
Adjunkt T. Hansen: Dansk i V Realkl., Tysk		

i VI, V, IV og II Kl. samt V Realkl. B, Religion i VI, V, IV og II Kl. . . .	23	Timer.
Adjunkt Corfixen: Matematik og Regning i de studerende Klasser	27	—
Adjunkt Møller: Tysk i V Realkl. A og IV Realkl., Latin i VI Kl., Historie i VII Kl. B, Geografi i VI Kl.	22	—
Adjunkt Rosing: Historie i VII A, VI, V, IV og III Kl. samt i Realklasserne, Geografi i IV og III Kl.	25	—
Adjunkt Hoff: Dansk i de stud. Klasser og IV Realkl., Latin i IV Kl., Tysk i III Kl.	24	—
Adjunkt Kiellerup: Geografi i II og I Kl. samt V Realkl. B, IV og III Realkl. .	10	—
Adjunkt Wørmer: Dansk i I Kl., Latin i V Kl., Tysk i III Realkl., Fransk og Historie i II Kl.	24	—
Kst. Adjunkt Michelsen: Dansk i III Realkl. og II Kl., Hebraisk i VII Kl., Religion i VII, III og I Kl. samt Realklasserne, Historie i I Kl.	24	—
Kst. Adjunkt Thaarup: Matematik i V Realkl. B, IV og III Realkl., Tysk og Regning i I Kl.	27	—
Gymnastiklærer, Overkrigskommissær Prehn, assisteret af Gymnastiklærer Christen- sen: Gymnastik m. m. i hele Skolen .	15	—
Tegnelærer, Medlem af Kunstakademiet Dals- gaard: Tegning i Realklasserne, II og I Kl.	12	—
Musiklærer, Organist Siboni: Sang og In- strumentalmusik	22	—
Timelærer S. P. Hansen: Skrivning i IV, III, II og I Kl. samt III Realkl. . .	12	—

Det hvert Fag tillagte Antal Timer ses af nedenstaaende Tabel.

	VII.			VI	V			V R.			IV	IV R	III	III R	II	I
	A.	AB.	B.		a.	ab.	b.	A.	AB.	B.						
Dansk	2			2	2	1		2			2	2	3	3	4	6
Tysk				2	2		4	4		2	4	2	3	3		6
Fransk	1			3	2			4		3	4	3	3	6		
Engelsk	1							3	2	3		4	3			
Latin	3	6		9	7					8		6				
Græsk	5	5		4	5											
Hebraisk	2	3														
Religion	2			2	2					2	2	2	2	2	2	2
Historie	3	3		3	3		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Geografi				2	1		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Naturhistorie				3	2		3	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Naturlære	4	4				2	3	3		2						
Arithm. og Regning	2			2	2		2	3	3	3	3	4	4	4	4	4
Geometri og geom. Tegning	3			2	2	2	3	3	3	2	2	2	2			
Tegning							2	2		2			2	2	2	2
Skrivning							1	1	1	2	2	2	2	3	4	4
Sang	2			2	2		2		2	2	2	2	2	2	2	2
Gymnastik	2			2	4		2		4	2	4	2	4	2	4	3
	37	36		38	36		37	37	36	37	36	36	36	36	36	35

Sangtimerne i VII og VI Klasse samt V og IV Realkl. og Undervisningen i Instrumentalmusik ligge udenfor den egentlige Skoletid.

De gennemgaaede Pensa

have i Skoleaaret 1871—72 været følgende:

Dansk.

I Kl. (Wormer). Wulffs og Pios og Wimmers Læsebøger for de lavere Klasser ere benyttede til Oplæsning og

Analyse, hvorved den enkelte Sætnings Dele, Ordklasser og Bøjningslære ere indøvede. To Gange om Ugen ere Vers lærte udenad. Tre Gange om Ugen Diktatstile (Skilletegnene dikteredes).

II Kl. (Michelsen.) Pios og Wimmers Læsebog for de lavere Klasser er benyttet til Oplæsning og Analyse. Bojesens Sproglære. En Gang om Ugen ere Vers lærte udenad. To Stile ugentlig, i første Halvaar Diktat, i andet Halvaar Gjenfortælling.

III Realkl. (Michelsen.) Pios og Wimmers Læsebog for Mellemklasser er benyttet til Oplæsning og Analyse. En Del Digte ere lærte udenad. Bojesens Formlære er repeteret. Tre Stile i 2 Ugen (Gjenfortælling).

III Kl. (Hoff.) Pios og Wimmers Læsebog for Mellemklasser er gennemlæst, desuden Stykker af Holsts og Funchs Læsebøger samt Hauch, Fortælling om Haldor. Bojesens Sproglære. Tre Stile i 2 Uger (Gjenfortælling efter Lefoliis første Samling).

IV Kl. og IV Realkl. (Hoff.) Oplæsning af udvalgte Stykker af Pios og Wimmers Læsebog for Mellemklasser, Oehlschläger (Nordens Guder), Holberg (de 5 første Komedier og Jakob v. Thyboe), Hertz (Svend Dyrings Hus) og Hauch (Thorvald Vidførle). Hver Uge en Stil (Gjenfortælling, især af græske Oldsagn, eller lette fri Opgaver).

V Realkl. (T. Hansen.) Den danske Litteraturs Historie er gennemgaaet indtil Baggesen med Benyttelse af Flors Haandbog. Enkelte Gange grammatikalsk Øvelse og Analyse. Hver Uge en Stil, der efter at være rettet hjemme er gennemgaaet i Timen. Ved Stilene er Plenges Anvisning og fornemmelig Borgens

Vejledning benyttet for at øve Disciplene i Dispositionen.

V Kl. (Hoff.) Oplæsning af Volsungasaga, Holberg (Jakob v. Thyboe), Oehlenschläger (Erik og Abel, Væringerne, Dina), Ingemann (Valdemar den store), Hauch (Søstrene paa Kinnekullen), Andersen (Billedbog) m. m. Hammerichs svenske Læsestykker S. 1—67. Arentzens og Thorsteinssons nordiske Mythologi. En Del Disciple have lært Julqvällen udenad. Ugentlig en Stil, mest fortællende og skildrende. Den matematiske Afdeling har i en særlig Time læst Tregders græske Mythologi til § 157 og set mange Afbildninger samt oplæst af Odysseen ved Wilster 9—12 Sang, Vatnsdælasaga o. a.

VI Kl. (Hoff.) Af Holberg, Ewald, Vessel og Baggesen ere udførlige Prøver oplæste. Dernæst læstes Biografierne i Hammerichs Bog. Desuden er oplæst Odysseen ved Wilster 21—24 Sang, to Dramer af Hauch og Ibsen, Kongsæmnerne. Ugentlig en Stil af fortællende og skildrende Art eller Afhandlinger med forud gjennemgaaet Disposition.

VII Kl. (Hoff.) Kort Udsigt over den oldislandske Litteratur. Den danske Litteraturs Historie indtil 1800 meddelt efter Hammerichs Læsestykker og Strøms Litteraturhistorie. En Stil hveranden Uge, skiftevis fri og bunden Opgave. Hver Discipel har holdt et mundtligt Foredrag over et selvvalgt Æmne.

Tysk.

I Kl. (Thaarup.) Launys og Pios Læsebog til S. 43 med Forbigaaelse af Stykket 8. Det vigtigste af Bøjningslæren efter Simonsens Formlære.

II Kl. (T. Hansen.) Launys og Pios Læsebog S. 54—80 og fra 117 til Enden. Af Simonsens Formlære er det vigtigste af Bøjningslæren læst fra § 14 til de uregelmæssige Verber.

III Kl. (Hoff.) Møllers og Nyeborgs Læsebog for Mellemklasser S. 11—21, 37—100. Visse Partier af Sproglæren, navnlig de stærke og de sammensatte Verber, ere læste og repeterede.

III Realkl. (Wörmer.) Samme Læsebog S. 1—51. Simonsens Formlære til § 104. En Gang om Ugen Stil efter Holbechs og Petersens Materialier.

IV Kl. (T. Hansen.) Samme Læsebog S. 125—197. Simonsens Formlære til § 106.

IV Realkl. (Møller.) Samme Læsebog S. 52—62, 168—185, 284—291. Simonsens Formlære. Ugentlig 1 Hjemmestil, 1 Stil paa Skolen og 1 mundtlig Stil.

V Kl. (T. Hansen.) Møllers og Nyeborgs større Læsebog til S. 120. Simonsens Formlære.

V Realkl. B. (T. Hansen.) Samme Læsebog til S. 120. Simonsens Formlære. Ugentlig 2 Stile, den ene paa Skolen.

V Realkl. A. (Møller.) Samme Læsebog S. 41—52, 61, 63—66, 76—84, 188—260. Kursorisk Læsning i Freytag, Soll und Haben S. 1—418. Simonsens Formlære. Ugentlig 1 Hjemmestil, 1 Stil paa Skolen, 1 mundtlig Stil.

VI Kl. (T. Hansen.) Samme Læsebog S. 269—354. Simonsens Formlære. Kursorisk Læsning, dels i Læsebogen, dels i Goethes Prosa, udg. af Schaefer.

Fransk.

II Kl. (Wörmer.) Borrings Læsebog for Mellemklasser S. 1—35. Det allervigtigste af Formlæren efter

- Garrigues's Sproglære indtil S. 83 (de gjenvirkende Udsagnsord).
- III Kl. (Blicher.) Samme Læsebog S. 82—116, 128—143, 160—174. Ingerslevs Grammatik til de uregelrette Verber. Sibberns Stiløvelser, 1ste Afsnit, første Halvdel af Nr. 32, 34, 36 og de ulige Nr. fra 37—49.
- III Realkl. (Blicher.) Samme Læsebog S. 82—105, 160—174, 241—262. I Sproglære og Stiløvelser det samme som III Kl.
- IV Kl. (Blicher.) Borrings Etudes littéraires S. 20—46, 119—147, 417—436. I Ingerslevs Grammatik de uregelmæssige Verber. Sibberns Stiløvelser, 1ste Afsnit, første Halvdel af Nr. 50 og de ulige Nr. 51—83. Af og til en Stil.
- IV Realkl. (Blicher.) Samme Læsebog S. 119—147, 231—256, 409—426, Grammatik og Stil som i IV Kl.
- V Kl. (Blicher.) Borrings Etudes litt. S. 62—83, 231—265. Garrigues's Grammatik § 101—129. Formlæren er repeteret. Reglerne ere indøvede ved Hjælp af Sibberns Stiløvelser, 2det Afsnit. Kursorisk Læsning. En Stil hver Uge.
- V Realkl. (Blicher.) Borrings Etudes litt. S. 119—132, 231—236, 368—448. Af Ingerslevs Grammatik er Formlæren repeteret og læst fra § 149 til Enden. Sibberns Stiløvelser, 2det Afsnit, er benyttet til Indøvelse af Reglerne. Ugentlig en Stil. Kursorisk Læsning.
- VI Kl. (Moth.) Borrings Etudes litt. S. 46—62, 83—105, 147—162, 300—342, 426—448. I Ingerslevs Grammatik er Formlæren repeteret og af Syntaxen læst til

Kap. 10 med tilsvarende Exempler af Sibberns Stiløvelser, 2det Afsnit. En Gang om Ugen enten Stil paa Skolen eller kursorisk Læsning. En Gang om Maanedn have Disciplene opgivet et hjemme læst Pensum.

VII Kl. (Moth.) Mery, Héva; Scribe, Un verre d'eau.

Engelsk (Moth).

III Realkl. I Listovs Elementarvog ere de engelske Stykker læste; af de danske de 6 første oversatte mundtlig. Listovs Læsebog, 1ste Afdeling, S. 3—32. I Rosings Formlære læst til § 53 (de uregelmæssige Verber).

IV Realkl. Listovs Læsestykker, S. 3—85. I Listovs Elementarvog ere Stykkerne 29—31 oversatte fra Dansk paa Engelsk. Rosings Formlære læst og repeteret.

V Realkl. A har af Dickens David Copperfield læst 2det Bind S. 33—120 samt repeteret 1ste Bind S. 248—322 og 2det Bind S. 1—33. B har læst 1ste Bind S. 1—91. Rosings Formlære er repeteret. To Stile om Ugen paa Skolen. Hver 8de Dag kursorisk Læsning, en Gang om Maanedn er et hjemme læst Pensum opgivet.

VII Kl. Listovs Læsestykker, S. 3—79, W. Scott, The talisman, 1ste Bind, S. 1—80. Kun faa Disciple have deltaget.

Latin.

III Kl. (Bang.) Af Kerns og Krebs's Læsebog er læst S. 1—40. Bøjningslæren efter Madvigs Sprog-lære.

- IV Kl. (Hoff.) Cæsars Gallerkrig, 2den—4de Bog. Af Madvigs Sproglære er Formlæren repeteret, og af Ordføjningslæren er det vigtigste af 1ste Afsnit læst. Tre Gange om Ugen Stil, dels paa Skolen, dels hjemme.
- V Kl. (Wörmer.) Sall. Jug., Ciceros Taler pro lege Man., pro Lig., pro Deiot. Det vigtigste af Madvigs Ordføjningslære. Ugentlig 2 Stile.
- VI Kl. (Møller.) Livius, 21de Bog; Ciceros Tale for Rosc. Am.; af Ovid efter Blochs Udvalg: Verdensaldrene, Deucalion, Io, Phaethon. Madvigs Sproglære er repeteret. Ugentlig 1 Stil paa Skolen, 1 hjemme, 1 mundtlig Stil.
- VII Kl. (Tregder.) Livius, 23de Bog; Cic. Tusc., 2den Bog og Cato Major; Virg. Æn., 2den Bog; Horats's Ode, 3die Bog, og Breve, 2den Bog. Ugentlig tre Stile, eller i sidste Halvaar 2 Stile og en Oversættelse fra Latin til Dansk. Extemporallæsning i Henrichsens Opgaver. Enkelte Afsnit af Antikviteterne efter Bojesens og af Literaturhistorien efter Tregders Haandbøger. Ældste Afdeling har i særskilte Timer repeteret det tidligere læste, nemlig for de flestes Vedkommende Cæsars B. G., 5te Bog; all. Cat.; Livius, 24de og 25de Bog; Cic. Tusc., 3die Bog, p. Roscio, p. Milone, p. Lig; Ovid efter Blochs Udvalg 1ste H.; Virg. Æn., 6te Bog; Hor. Od., 2den Bog, og Breve, 1ste Bog.

Græsk.

- V Kl. (Bang.) Xenofons Anabasis, 1ste og 2den Bog. Tregders Formlære.

- VI Kl. (Bang.) Herodot, 9de Bog, Homers Odysse, 9de Bog og de første 400 Vers af 10de.
- VII Kl. B. (Tregder.) Platons Apol.; Xenoph. Memorabilia Socratis, 2den Bog; Hom. Od., 10de, 11te og 12te Bog; Tregders Anthol. S. 1—5 og 31—70. Nogle Afsnit af Tregders Litteraturhistorie.
- VII Kl. A. (Bang.) Tregders Anthol. S. 31—98. Det tidligere læste repeteret, nemlig for de flestes Vedkommende Herodot, 9de B.; Xen. Mem., 1ste og 2den B., Anab., 1ste og 2den B.; Plat. Apol. og Kriton; Hom. Od., 1ste, 9de og 12te B.; det vigtigste af Tregders Litteraturhistorie og Mythologi.

Høbraisk (Michelsen).

- VII Kl. B. De 20 første Kapitler af Genesis samt det vigtigste af Formlæren efter Whittes Gramm.
- VII Kl. A. Genesis.

Religion.

- I Kl. (Michelsen.) Balslevs Bibelhistorie, det G. T. og af det N. T. til Stykket 11. Luthers lille Katekismus. Nogle Psalmer.
- II Kl. (T. Hansen.) Balslevs Bibelhistorie. Nogle Psalmer.
- III Kl. (Michelsen.) Balslevs Forklaring, § 1—44. Assens's Bibelhistorie det G. T. til S. 95. Nogle Psalmer.
- III Realkl. (Michelsen.) Balslevs Forklaring, første Hovedstykke. Af Balslevs Bibelhistorie det G. T. Nogle Psalmer.
- IV Kl. (T. Hansen.) Balslevs Forklaring fra § 55. Assens's Bibelhistorie S. 79—163.

- IV Realkl. (Michelsen.) Balslevs Bibelhistorie og For-
klaring repeteret.
- V Kl. (T. Hansen.) Galaterbrevet. Balslevs For-
klaring til § 82. Assens's Bibelhistorie S. 150—216.
- VI Kl. (T. Hansen.) Assens's Bibelhistorie, det G. T.
Balslevs Forklaring.
- VII Kl. (Michelsen.) Lukas's Evangelium og udvalgte
Stykker af 1 Kor. i Grundsproget. Kirkehistoriske
Fortællinger fra den ældre Middelalder.

Historie.

- I Kl. (Michelsen.) Fædrenelandets Historie er mundt-
lig fortalt med Benyttelse af Erslevs mindre Lærebog.
- II Kl. (Wörmer.) Af Bohrs Oldtidens Historie er læst
det storstilede samt Folkevandringen.
- III Kl. (Rosing.) Bohrs Middelalderens Historie til S.
175 (de østevropæiske Riger).
- III Realkl. (Rosing.) Efter Bohrs mindre Lærebog
Middelalderens og den nyere Tids Historie til
Richelieu.
- IV Kl. (Rosing.) Bohrs Middelalderens Historie fra
Opdagelsesrejserne. Thriges Nordens Historie til 1660.
- IV Realkl. (Rosing.) Bohrs mindre Lærebog fra Re-
ligionskrigene i Frankrig til den franske Revolution.
Thriges Nordens Historie til S. 85.
- V Kl. (Rosing.) Bohrs nyere Historie fra Reforma-
tionen til 1789. Thriges Nordens Historie fra 1660
—1863.
- V Realkl. B. (Rosing.) Bohrs mindre Lærebog fra
1789—1815. Thriges Nordens Historie fra S. 85 til
Nutiden.
- V Realkl. A. (Rosing.) Bohrs mindre Lærebog fra

1815 til Enden. Desuden repeteret Oldtiden og Middelalderen samt Thriges Nordens Historie.

VI Kl. (Rosing.) Bohrs nyere Historie fra 1789--1815. Thriges Oldtidens Historie.

VII Kl. B. (Møller.) Bohrs nyere Historie fra 1789 til 1860. Thriges Nordens Historie. Oldtidens Historie efter Thriges mindre Lærebog.

VII Kl. A. (Rosing.) Det hele Kursus repeteret efter Bohr, Allen (Danmark) og Thrige (Oldtiden).

Geografi.

I Kl. (Kiellerup.) Erslevs Lærebog Nr. 4, til Frankrig.

II Kl. (Kiellerup.) Erslevs Lærebog Nr. 4 fra Tyskland til Almindelige Betragtninger.

III Kl. (Rosing.) Rimestads mindre Lærebog til Vestevropa samt Afrika, Amerika og Avstralien.

III Realkl. (Kiellerup.) Samme Bog: Afrika, Amerika, og Avstralien, de skandinaviske Lande og Rusland.

IV Kl. (Rosing.) Erslevs Lærebog Nr. 2 forfra til de britiske Øer.

IV Realkl. (Kiellerup.) Samme Bog forfra til Frankrig.

V Kl. (Moth.) Samme Bog fra Mellemeuropa til Afrika.

V Realkl. B. (Kiellerup.) Evropa fra Frankrig, Asien, Afrika, Amerika og Avstralien.

V Realkl. A. (Moth.) Rimestads mindre Lærebog.

VI Kl. (Møller.) Erslevs Lærebog Nr. 2.

Mathematik og Regning.

I Kl. (Thaarup.) Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasser §§ 1—2.

- II Kl. (Blicher.) De 4 Regningsarter i Brøk; omtrent Halvdelen af Klassen tillige Regning med sammensatte Størrelser og Reguladetri. Mundts Ledetraad og Apparat er benyttet. Af og til Hovedregning efter Jacobis Tabeller.
- III Realkl. (Thaarup.) Tavlerregning: Bokkenheusers Regnebog for Mellemlasser fra § 3—85, Stk. 322. Steens elem. Arithmetik til Proportioner og de tilsvarende Opgaver. Mundtlig Indledning til Geometrien. Hjemmeregning.
- III Kl. (Corfixen.) Praktisk Regning, derunder Decimalbrøk og Kvadratrods Uddragning med Benyttelse af Møllers Opgaver, 2den Afdeling. Møllers Grundtræk af Læren om Rumstørrelser med Benyttelse af en Kasse „Stereometri“. Steens elem. Arithmetik til Proportioner.
- IV Kl. (Corfixen.) Steens elementære Arithmetik. Steens elementære Algebra til Rod. Mundts Geometri til 5te Kap. S. 71. I sidste Halvaar 2 Gange ugentlig en skriftlig Udarbejdelse især efter Møllers Regnebog. I Slutningen af Aaret geom. Tegning.
- IV Realkl. (Thaarup.) Bokkenheusers Regnebog, Blandede Opgaver til Stk. 185. Steens Arithmetik og Algebra fra Division til Roduddragning. Mundts Geometri til § 186. Hjemmeregning; i sidste Halvaar desuden algebraiske Opgaver.
- V Kl. (Corfixen.) Steens elementære Algebra: af § 1 sidste Nr., §§ 2, 3, 4. Mundts Geometri, 5te og 6te Kapitel, undtagen 338—344, 372—376. To skriftlige Arbejder ugentlig, derunder en Del, henhørende under praktisk Regning. Klassens math. Afdeling

desuden geom. Tegning og geom. Opgaver efter J. Petersen m. m.

- V Realkl. B. (Thaarup.) Bokkenheusers Regnebog, Blandede Opgaver. Steens elementære Algebra, Roduddragning og Ligninger. Mundts Geometri § 204—385 samt J. Petersens Opgaver. Geom. Tegning. To Gange ugentlig skriftlige Opgaver hjemme, afvexlende af Arithm. og Algebra.
- V Realkl. A. (Ibsen.) Steens Algebra fra Logarithmer. Mundts Geometri fra Lighedannedhed. Det øvrige repeteret. Skriftlige Udarbejdelser dels hjemme, dels paa Skolen. Projektionstegning.
- VI Kl. (Corfixen.) Steens elementære Algebra § 5—6 (Ligningernes Oplosning og Anvendelse). Mundts Geometri: VI og VII (Korders og Cirkelperiferiens Beregning), VIII (Konstruktioner). J. Petersens Trigonometri. To skriftlige Udarbejdelser ugentlig.
- VII Kl. (Corfixen.) Det hele matematiske Pensum er læst. To skriftlige Udarbejdelser ugentlig.

Naturlære (Ibsen.)

- IV Realkl. og V Klasses math. Afd. Ørsteds mekaniske Fysik til § 203. Skraaplanen, Kilen, Skruen og Haarrørskraften ere oversprungne.
- V Realkl. B. Silfverbergs kemiske Fysik: Varmelære, Magnetisme og Gnidningselektricitet. Johnstrup, De kemiske Grundstoffer. — A. Ørsteds mek. Fysik fra Pendulet og ud. Silfverberg: Galvanisme, Elektromagnetisme, inducerede Strømme, Thermoelektricitet og Meteorologi. Johnstrup, de kemiske Grundstoffer. Det øvrige Pensum repeteret.

VII Kl. B. Ørstedes mek. Fysik. — A. Ørsted: fra § 135 og ud. Müllers kem. Fysik undtagen Gnidningselektricitet og Varmelære. Jørgensens Astronomi. Tillige repeteret det øvrige Pensum.

Naturhistorie (Lorenzen.)

I Kl. Pattedyrene og Fuglene.

II Kl. Krybdyrene og Padderne, samt repeteret Pattedyrene og Fuglene.

III Kl. og III Realkl. Fiskene og Leddyrene. Det linneiske System er gennemgaaet, og Øvelser foretagne i at kjende og bestemme Planter.

IV Kl. og IV Realkl. Det menneskelige Legemes Bygning. Pattedyrene. Første Afsnit af Vaupells Lærebog i Planterigets Naturhistorie samt flere Familier af de tofrøbladede Planter.

V Kl. Tredie Afsnit af Vaupells Lærebog samt Fuglene, Krybdyrene, Padderne og Fiskene.

V Realkl. B. I Botanik er læst samme Pensum som i V Klasse; i Zoologi Leddyrene og Bløddyrene. — A. Det tidligere læste saavel i Zoologi som i Botanik er repeteret.

VI Kl. Det tidligere læste saavel i Zoologi som i Botanik er repeteret.

De brugte Lærebøger ere: Lützens Begyndelsesgrunde i Dyrerigets Naturhistorie og Vaupells Lærebog i Planterigets Naturhistorie.

Tegning (Dalgaard).

I Kl. har tegnet dels efter Hetschs Fortegninger eller efter Omrids af antike Kar af Læreren selv, dels

efter større Fortegninger, ligeledes af Læreren, af Ornamenter, Delfiner osv., som vare opfæstede paa et Brædt i nogen Afstand og saaledes paa en Gang fælles for flere.

II Kl. har fortsat disse Øvelser, navnlig efter de store Fortegninger, der bestandig ere blevne vanskelige.

III Realkl. har ligeledes fortsat de samme Øvelser som I og II Kl. og tiilsidst tegnet skyggede Hoveder af Mennesker og Dyr. Enkelte have brugt mindre Fortegninger af skyggede Hoveder, Hænder eller desl.

IV Realkl. har tegnet efter Helstedes Gipsornamenter og Janniches Afstøbninger over Planter og især efter større Klodser.

V Realkl. B har fortsat de sidstnævnte Øvelser, A har tegnet efter forskellige Kar.

Skrivning.

I, II, III og IV Kl. samt III Realkl. (S. P. Hansen.) Bjerrings Forskrifter. De enkelte Træk og Bogstaver ere især indøvede ved Brugen af dobbelte Linier og Forskrifter med forstørret Skrift. I III R. er der begyndt med gothisk (saakaldet dansk) Skrift; i de andre Klasser bruges kun engelsk Skrift, som saaledes danner Grundlaget for hele Skriveundervisningen.

IV og V Realkl. (Lorenzen.) Bjerrings Forskrifter.

I **Sang** have i Aarets Løb 98 Elever og Skolesøgende haft Undervisning. Tillige have 12 Elever hver haft 2 halve Timer ugentlig Undervisning i Instrumentalmusik.

I **Riffelskydning** deltog i Sommeren 1870 før Examen 21, efter Sommerferien 17 Disciple af 7de Klasse. Der er gjort 430 Skud paa 100 Alen (539 Points, 326 Træffere, Sum af Points 865), 380 Skud paa 200 Alen

(553 Points, 313 Træffere, Sum af Points 866). Middeltallet af Points er for 100 Alen' 2,01, for 200 Alen 2,28, ialt 2,14.

Disciplene.

Ved forrige Programs Udgivelse talte Skolen 161 Disciple, nemlig 76 Elever og 85 skolesøgende Disciple. Af disse udgik 1 før Examen, 24 dimitteredes og 4 udgik efter Examen, saa at der ved det ny Skoleaars Begyndelse fandtes 132 ældre Disciple. Der optoges til samme Tid 36 ny, saa at Skoleaaret begyndte med 168 Disciple. I Aarets Løb ere 10 Disciple udmeldte, hvorimod 6 ny ere optagne, saa at der nu ved Begyndelsen af Juni Maaned er 164 Disciple, saaledes fordelte i Klasserne:

VII Klasse.

- A. 1. Johannes Theodor Lorenzen (Overlærer L. i Sorø).
2. Thorkil Kristian Winther (Provst W. i Gimlinge).
3. Marius Peter Malte Jensen (Amtsforsvalter, Justitsraad J. i Rønne).
4. Karl Anton Sofus Schiøler (afd. Møller S. i Stenmagle).
5. Frederik Julius Beck (Godsforsvalter, Kammerraad B. i Sorø).
6. Ludvig Viglar Ditlev Anger (Pastor A. i Horslunde paa Laaland).
7. Frederik Ludvig Vedel Colding (Kapt. C. i Kbhvn).

8. Erik Rosenkvist Mønster (afd. Kapt. M. i Kbhvn).

Disse 8 ville i Aar underkaste sig Afgangsexamen.

- B. 9. Andreas Sofus Busck (Jægermester B. i Sorø).
10. Georg Frederik Karl Oppermann (Skovrider og Landmaaler O. i Nyrup ved Skælskør).
11. Vilhelm Adolf Frederik Nagel (Konsul og Apotheker N. i Højer i Slesvig).
12. Gordon Norrie (afd. Skibsklarerer, Kapt. og Vicekonsul N. i Helsingør).
13. Herman Axel Emil Otto Busch (russisk Statsraad og Prof. emer. Dr. B. i Pedersborg).
14. Edvin Anton Dirckinck-Holmfeld (Kammerherre og Kommandør, Baron D.-H. i Sorø).
15. Heinrich Ditlev Karl Kristian Maës (Forvalter M. i Fakse).
16. Sigfred Nikolaus Egede Sporsén (afd. Præst S. paa Øland [Sverig]). Født $14/654$.
17. Kristian Meibom Thorson (Premierlieutenant T. paa Fredensborg). Født $5/256$.

Nr. 1, 4, 5, 8, 9 og 14 ere skolesøgende Disciple, de øvrige Elever.

VI Klasse.

1. Ejler Thomsen Hagerup (afd. Pastor Lic. H. til Solt i Slesvig).
2. Johan Vilhelm Lauritzen (Kbmd. L. i Slagelse).
3. Kristian Frederik Reginald Heise (Pastor Dr. phil. H. i Slaglille).
4. Hans Kristian Valdemar Schau (afd. Major S. i Kbhvn).

5. Vilhelm Kristian Andreas Lindboe (Skræder L. i Sorø).
6. Hans Georg Koefoed Bruun (fhv. Bogtrykker B. i Kbhvn).
7. Karl Marinus Møller (Proprietær M. til Gammelgaard paa Als).
8. Frederik Henrik Buchwald (Lieutn. B. til Estruplund i Jylland).
9. Johan Kristoffer Tolderlund (Forpagter T. paa Aarupgaard i Slesvig).
10. Mads Kristian Andreas Østergaard (Skolel. Ø. i Søndersted ved Holbæk). Født ¹⁴/₉56.
11. Frederik Kristian Mathiessen (Distriktslæge M. i Køge).
12. Harald Peter Hansen (Skolelærer H. i Skaarup i Fyn).
13. Herman Joakim Bang (Pastor B. i Tersløse). F. ²⁰/₆57.
Nr. 1, 4, 5 og 13 ere skolesøgende Disciple, de øvrige Elever.

V Realklasse.

1. Frederik Karl Kristian Jørgensen (Proprietær J. til Bromme Mølle).
2. Frederik Theodor Oppermann (Broder til Nr. 10 i VII).
3. Olav Axel Primon (Jernbaneassistent P. i Aarhus).
4. August Busck (Broder til Nr. 9 i VII).
5. John William Ranch (afd. Hofkronometermager R. i Kbhvn).
6. Karl Peter Fenger (Kammerraad F. til Gottesgabe paa Laaland).

7. Hans Rikard Theodor Hansen (Fotograf H. i Sorø).
8. Andreas Thomsen Hagerup (Broder til Nr. 1 i VI).
9. Josef Emanuel Smith (Kbmd. F. S. i Sorø).
10. Valter Max Emanuel Soren Smith (Kbmd. S. S. i Sorø).
11. Hans Albert Lambertsen (Dampskibsexpeditør L. i Korsør).
12. Frits Ferdinand Kristian Christensen (Skomager C. i Sorø).
13. Peter Kristian Frederik Eckardt (Prop. E. til Katrineholm).
14. Johan Julius Jørgensen (Murmester J. i Sorø).
15. Karl Vilhelm Holst Helms (forhv. Apotheker H. i Varde).
16. Bernhard Georg Pedersen (afd. Banemester P. ved Sorø).
17. Johan Diderik Schultz (Jægermester S. til Idasgaard).
18. Erik Pfaff (Distriktslæge P. i Grønland).
19. Peter Kristian Sofus Gade (Læge G. i Sønderborg paa Als).
20. Frederik Oxholm Knuthsen (Mægler K. paa St. Croix).
21. Rasmus Emil Ebbesen Schiøler (Broder til Nr. 4 i VII).
22. Frederik Kristian Julius Knuth (Postmester, Premierlieuten. Grev K. i Sorø).
23. Jens Ludvig Siemsen (Amtsforvalter, Oberst S. i Æbeltoft).

Nr. 2, 3, 6, 11, 15, 17, 18, 19, 20 og 23 ere Elever, de øvrige skolesøgende Disciple.

Nr. 1, 2, 4, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 17 og 20 ville i Aar underkaste sig Afgangsexamen for Realdisciple.

V Klasse.

1. Kristian Thorvald Jørgensen (Tømmermester J. i Maribo).
2. Valdemar Oppermann (Broder til Nr. 10 i VII og Nr. 2 i V R).
3. Harald Søren Kristian Prahll (Hospitalslæge P. i Slagelse).
4. Andreas Bang Michelsen (Pastor M. i Svejstrup i Jylland).
5. Peter Andreas Plum Rosenberg (Dr. phil. R. i Kbhvn).
6. Herluf Arendrup (afd. Stiftsfysikus, Justitsraad A. i Odense).
7. Kristian Hansen (Værtshusholder H. i Sorø).

Nr. 4 og 7 ere skolesøgende Disciple, de øvrige Elever.

Nr. 3, 5 og 6 danne Klassens matematisk-naturvidenskabelige Afdeling, de øvrige den sproglig-historiske.

IV Klasse.

1. Henrik Joakim Buchwald (Broder til Nr. 8 i VI).
2. Severin Andreas Bang Michelsen (afd. Distriktslæge M. i Saltum i Vendsyssel).
3. Lavrits Kristian Wulff Nagel (Broder til Nr. 11 i VII).
4. Theodor Julius Thomsen (Tømmermester T. i Slagelse).
5. Axel Vedel (Amtmand, Kammerherre V. i Sorø). Født $\frac{4}{2}59$.
6. Povl Johannes Østerby (Fabrikforvalter Ø. i Kbhvn).
7. Dankvart Faaborg Richter (Pastor R. i Slagelse).
8. Knud Adolf Emil Nielsen (Skolelærer N. i Næstelso).

9. Karl Heise (Broder til Nr. 3 i VI).
10. Peter Finn Mat(hiessen (Broder til Nr. 11 i VI).
11. Karl Verner Hornemann Dahlerup (Borgmester og Byfoged D. i Mariager).
12. Aage Andreas Thomsen (afd. Adj. T. i Sorø).
13. Frederik Vilhelm Linstow (afd. Justitsraad L. i Sorø).
14. Holger Kristian Knudsen (Propr. K. til Lysholm paa Als).
15. Ejler Hagerup Tregder (Skolens Rektor).
16. Gutzon Oluf Münster (Forpagter M. paa Peterslund).
17. Johan Frederik Wolf (Pastor W. i Egebjærg).
18. Arnold Vilhelm Heise (Pastor H. i Pedersborg).

Nr. 5, 7, 12, 13, 15 og 18 ere skolesøgende Disciple, de øvrige Elever.

IV Realklasse.

1. Knud Gerhard Sandberg Kaysen (Kordegner og Skolelærer K. i Sorø).
2. Karl Edvard Sofus Tolderlund (Broder til Nr. 9 i VI).
3. Harald Kristian Georg Høyer (Propr. II. til Holløse Mølle).
4. Ole Karl Kristian Jørgensen (Broder til Nr. 14 i V R.).
5. Edvard Sarauw (Grosserer S. i Messina).
6. Anthony Rosselin Warming (Skibskapt. W. i Helsingør).
7. Vilhelm Thor Dyrhauge (Elmqvist) (Plejefader Krigsraad D. i Korsør).

8. Karl Johan Ferdinand Nielsen (Pastor N. paa Færøerne).
9. Alfred Nikolaj Nestler Sonderburg (afd. Pastor S. i Siversted i Slesvig).
10. Alfred Kristian Henningsen (Forpagter H. paa Bonderup).
11. Toger Reenberg Teilmann (afd. Lieutn. de T. paa Lunderupgaard ved Varde).
12. Frederik Julius Petersen (Redaktør P. i Svendborg).
13. Otto Joakim Niels Thaarup (Godsforvalter T. paa Broholm i Fyn).
14. Johannes Smith (Broder til Nr. 9 i V R.).
15. Frans Johan Bülow (afd. Fuldm. B. i Kbhvn).
16. Kaspar Johannes Rahr Boye (Kaptejn B. paa St. Croix).

Nr. 2, 6, 10, 11, 12, 13, 15 og 16 ere Elever, de øvrige skolesøgende Disciple.

III Klasse.

1. Povl Ludvig Peter Georg Sylow (afd. Borgmester og Byfoged, Premierlieutn. S. i Korsør). F. $27/12$ 59.
2. Kristian Frederik Gjærn Jacobsen (Apotheker J. paa Avgustenberg paa Als). F. $13/6$ 59.
3. Johannes Jørgen Brammer Rüssel (Skolelærer R. i Bultrup ved Holbæk). F. $30/3$ 59.
4. Johan Kristian Vibe Harhoff (afd. Konferensraad H. i Ringsted).
5. Alfred Georg Karl Sarauw (Broder til Nr. 5 i IV R.).
6. Georg Julius Hansen (Kbmd. H. paa St. Thomas). F. $26/4$ 58.

7. Kristian Frederik Emil Gade (Broder til Nr. 19 i V R.).
8. Vilhelm Hans Sofus Carstens (Pastor C. i Flensborg).
9. Valdemar Emil Rikard Nielsen (Broder til Nr. 8 i IV R.).
10. Lavrits Kristian Münster (Broder til Nr. 16 i IV).
11. Mikael Vilhelm Stilling (Bogtrykker og Redaktor S. i Præstø).
12. Axel Johan Hasselbalch (afd. Forpagter II. paa Vibeholm ved Kbhvn).

Nr. 1, 4, 5, 6, 9 og 11 ere skolesøgende Disciple, de øvrige Elever.

III Realklasse.

1. Peter de Nully Brown (Grosserer B. i Kbhvn).
2. Herman Theodor Muus Nagel (Broder til Nr. 11 i VII og Nr. 3 i IV).
3. Hans Andersen Wermer (Propr. W. til Lütjenhorn i Slesvig). F. ¹⁹/₉57.
4. Karl Vilhelm Loehr (Konsul og Kbmd. L. i Fredericia). F. ²⁰/₈59.
5. Karl Vilhelm Gade (Broder til Nr. 19 i V R. og Nr. 7 i III).
6. Johannes Marius Smith (Broder til Nr. 10 i V R.).
7. Henrik Kristian Dyrland Smith (Broder til Nr. 10 i V R. og Nr. 6).
8. Karl Kristian Asmussen (Skræder A. i Sorø).
9. Johan Frederik Voigt Halvorsen (Pastor II. i Sandager i Fyn).
10. Karl Frederik Evgen Tandberg (afd. Skibskapt. T., Stivfader Billedhugger Glosimodt i Kbhvn).

11. Niels Peter Blangsted (afd. Politibetjent B., Stiv-fader Restavratør Christensen i Kbhvn).
12. Gustav Schau (Broder til Nr. 4 i VI).
13. Ejnar Kiellerup (Adj. K. i Sorø).
14. Evgen Jørgen Frederik Hasselbalch (Broder til Nr. 12 i III).
15. Ditlev Voss (Kapt. V. i Fredericia).

Nr. 2, 3, 5, 14 og 15 ere Elever, de øvrige skole-søgende Disciple.

II Klasse.

1. Karl Emil Christensen (Møller C. paa Vollerslev Mølle). F. $7/560$.
2. Herman Frederik Lavrits Albertsen (Skibsreder A. i Karebæksminde). F. $25/560$.
3. Vilsgaard Kristian Stangerup Hansen (Adj. H. H. i Sorø).
4. Karl Adolf Linstow (Broder til Nr. 13 i IV).
5. Jens Peter Nikolaj Østergaard (Inspektør Ø. paa Sorø Amts Sygehus).
6. Andreas Boghart Richter (Broder til Nr. 7 i IV). F. $21/561$.
7. Valdemar Avgust Peter Harald Buchwald (Broder til Nr. 8 i VI og Nr. 1 i IV).
8. Peter Sofus Johannes Rasmussen (Smed R. paa Vemmetofte). F. $8/261$.
9. Hans Frederik Vilhelm Christensen (Guldsmed C. i Sorø). F. $26/561$.
10. Søren Andersen (Gaardmd. A. i Hagendrup).
11. Louis Kristian Smith (Broder til Nr. 10 i V R. og Nr. 6 og 7 i III R.).

12. Karl Kristian Henrik Holberg (Plejefader Pastor Krog-Meyer i Nidløse). F. $^{23}/_{12}61$.
13. Henning Marius Møller (Broder til Nr. 7 i VI).
14. Hans Henrik Jessen (Propr. J. til Majbølgaard paa Als).
15. Ludvig Frederik Vilhelm Dahlerup (Broder til Nr. 11 i IV).
16. Ludvig Ferdinand Schultz (Broder til Nr. 17 i V R.).
17. Henry Knighth Mallgrav (Kbmd. M. i Frederikssted paa St. Croix).
18. Kristian Emil Boye (Broder til Nr. 16 i IV R.).
19. Sofus Henrik Rievers (afd. Forp. R. paa Lindersvold). F. $^{19}/_{2}61$.
20. Viktor Alexis Heise (Broder til Nr. 18 i IV).
21. Alfred Tommerup (Prokur., Kammerassessor T. i Præstø). F. $^{10}/_{6}60$.
22. Andreas Henning Tind (Forp. T. paa Stareklinte Teglværksgaard og Adellersborg).
23. Henrik Julius Jørgen Lissner (Gæstgiver L. i Sorø).
24. Hakon Fossum (Grosserer F. i Kbhvn). F. $^{18}/_{3}59$.
25. Frederik Gutzon William Bang (Broder til Nr. 13 i VI). F. $^{12}/_{8}59$.

Nr. 1, 7, 13, 15, 16, 18 og 21 ere Elever, de øvrige skolesøgende Disciple.

I Klasse.

1. Børge Esaias Bernhof Jacobsen (Broder til Nr. 2 i III). F. $^{25}/_{4}62$.
2. Frederik Josef Frederiksen (Apotheker F. i New Orleans). F. $^{31}/_{3}60$.
3. Kristian Frederik Heise (Broder til Nr. 18 i IV og Nr. 20 i II). F. $^{24}/_{10}61$.

4. Ludvig Sy low (Broder til Nr. 1 i III). F. $\frac{6}{10}61$.
5. Louis Felix Siboni (Musiklærer og Organist S. i Sorø). F. $\frac{16}{4}62$.
6. Viktor Johannes Thor Nissen (Bygningskonduktør N. i Sorø). F. $\frac{15}{7}62$.
7. Johan Karl Georg Rechtvig (Slagter R. i Sorø). F. $\frac{27}{4}61$.
8. Frederik Schjøttz (Kbmd. S. i Præstø). F. $\frac{24}{10}61$.
9. Karl Heinrich Krabbe (Inspektør, Lieutn. K. paa Sorø Banegaard). F. $\frac{5}{12}61$.
10. Peter Frederik Hansen (Broder til Nr. 7 i V). F. $\frac{17}{5}62$.
11. Theodor Jermin Arenstorff (Stamhusbesidder v. A. til Overgaard i Jylland). F. $\frac{14}{12}60$.
12. Andreas Esbensen Brodtkorb (Kbmd. B. i Vardø i Norge). F. $\frac{15}{5}62$.
13. Alfred Louis Hansen (Kbmd. E. H. i Sorø). F. $\frac{5}{12}61$.
14. Alfred Viktor Emanuel Poulsen (Kbmd. og Skræder P. i Sorø). F. $\frac{13}{12}62$.
15. Frits Kolling (afd. Prof. K. i Kbhvn). F. $\frac{11}{3}62$.
16. Louis Rainall Midjord Poulsen (Broder til Nr. 14). F. $\frac{2}{9}61$.
17. Viktor Sarauw (Skovrider S. paa Kristiansminde). F. $\frac{31}{3}61$.
18. Axel Peter Svend Schiønmann (Kbmd. S. i Sorø). F. $\frac{7}{12}61$.

Nr. 1 og 15 ere Elever, de øvrige skolesøgende Disciple.

Beneficiær.

Gratistpladser paa Opdragelsesanstalten have været tildelte 14 Elever, nemlig: T. K. Winther, F. L. V. Colding, G. F. K. Oppermann, H. A. E. O. Busch, V. A. F. Nagel, H. P. Hansen, F. K. Matthiessen, K. T. Jørgensen, O. A. Primon, P. A. P. Rosenberg, H. Arendrup, T. J. Thomsen, S. A. B. Michelsen og P. J. Østerbye.

Ansøgninger om Gratistpladser maa hvert Aar fornyes. De stiles „Til Kongen“ og indsendes til Rektor.

Det Müllerske Legat (50 Rd.) har været tillagt følgende 18 Elever: T. K. Winther, L. V. D. Anger, G. F. K., F. T. og V. Oppermann, V. A. F. og L. K. V. Nagel, K. F. R. og K. Heise, F. K. og P. F. Mathiessen, P. A. P. Rosenberg, K. F. E. Gade, J. F. Wolf, S. A. B. Michelsen, K. J. R. og K. E. Boye og F. J. Bülow.

Ansøgninger om dette Legat, der kun kan tillægges Elever, som ere Sønner af kongelige Embedsmænd, maa ligeledes hvert Aar fornyes og forsynes med ny Transgattest. De stiles til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet og indsendes til Rektor.

Nedsættelse af 40 Rd. i det aarlige Elevkontingent (175 Rd.) er tilstaaet følgende 7 Elever: H. D. K. K. Maës, K. F. R. og K. Heise, J. K. Tolderlund, G. O. og R. K. Münster og O. J. N. Thaarup samt ekstraordinært til de fra Rønne Skole overflyttede Elever M. P. M. Jensen og S. N. E. Sporsén.

Fritagelse for at erlægge Skolepenge (40 Rd.) er tilstaaet følgende skolesøgende Disciple: J. F. Beck, E. R. Mønster, V. K. A. Lindboe, E. T. og A. T. Hagerup, H. K. V. og G. Schau, A. B. Michelsen, F. F. K. Christen-

sen, B. G. Pedersen, J. E. og J. Smith, J. J. og O. K. K. Jørgensen, K. J. F. og V. E. R. Nielsen, K. Hansen, H. R. T. Hansen, A. V. Heise, A. A. Thomsen, F. V. og K. A. Linstow, K. G. S. Kaysen, A. N. N. Sonderburg, K. K. Asmussen, M. V. Stilling, J. P. N. Østergaard, V. J. T. Nissen og V. Sarauw, samt ekstraordinært til J. T. Lorenzen, E. H. Tregder, E. Kiellerup og L. F. Siboni som Sønner af Lærere.

Af det særlige Stipendiefond for Sorø, Frederiksborg og Roskilde lærde Skoler har J. T. Lorenzen og E. T. Hagerup nydt mellemste Stipendium (35 Rd.), E. R. Mønster, H. K. V. Schau, K. Hansen, A. A. Thomsen og M. K. A. Østergaard laveste Stipendium (20 Rd.).

Forskjellige Efterretninger.

Bibliotheket.

Bibliotheket er i Aaret 1871 forøget med den forhen anførte Samling af Holbergiana og endvidere med 240 Bind og tæller nu 34,717 Bind. Af Doubletter er intet afhændet. Beholdningen for det tidligere solgte udgjør 23 Rd. 2 Sk. Udlaan og det specielle Tilsyn med Bibliotheket besørges af Overlærer Bang.

Samlingerne.

Den naturhistoriske Samlings

Forøgelse er omtalt i Programmets første Afdeling.

Det specielle Tilsyn med Samlingen er overdraget til Overlærer Lorenzen.

Den fysiske Samling

er i det forløbne Aar forøget med:

- 1) En Tryk- og Løftepumpe, } af Glas med Glasstæmp-
- 2) En Suge- og Løftepumpe, } ler og Glasventiler.
- 3). Et Thermometer med de 3 Skalaer R. C. F. jævnsides.
- 4) Et langt Thermometerør til at vise Vædskers Udvidelse.
- 5) 3 Stereoskoper.
- 6) En Carré's Influenmaskine.
- 7) Et Stykke undersøisk Telegraftraad, skænket af Disc. Dyrhaug.

Det specielle Tilsyn med Samlingen er overdraget til Overlærer Ibsen.

Disciplenes Morskabsbibliothek

udlaaner 3 Gange om Ugen Morskabsbøger til Elever og skolesøgende Disciple. Det bestyres af Adjunkt Hoff.

Festligheder.

Følgende Festligheder have fundet Sted i Skoleaaret:

Den 22de Oktober Cricketkamp imellem Eleverne indbyrdes, hvorefter nogle Timers Dans.

Den 17de December Komædie af Elever med paafølgende Dans.

Fastelavnssøndag den 11te Februar Dans.

Den 21de April Bal i Anledning af Hs. Majestæts Kongens Fødselsdag.

Den 26de Maj Koncert af Elever med paafølgende Dans.

Den 8de Juni Koretur til Lellinge Skov ved Køge.

Lovgivning m. m.

Lov om Undervisningen i de lærde Skoler i Danmark af 1ste April 1871 er under 5te Avgust s. A. efterfulgt af en kongelig Anordning, som nærmere har fastsat de til Gjennemførelse af Loven nødvendige Bestemmelser, hvorhos der under 9de Avgust dels i et Cirkulære til samtlige Rektorer er meddelt yderligere Bemærkninger og Regler, dels er udstædt særskilte Bekjendtgjørelser om Karaktergivningen og om Ferier. Ligeledes er der under 25de Avgust udstædt en Bekjendtgjørelse om Forandring i Fordringerne ved Afgangsexamen for Realdisciple af højere Grad og om Karaktergivningen ved samme, ledsagede af et Cirkulære til Rektorerne af 26de Avgust med nærmere Bestemmelser om visse herhen hørende Punkter. Af disse forskjellige Anordninger og Bestemmelser hidsættes blot Bekjendtgjørelsen om Ferier, der er den eneste, som allerede i Aar er kommen til fuld Anvendelse. Den bestemmer,

- 1) at Skoleaaret fremtidig begynder den 15de Avgust, og at den aarlige Sommerferie gaar fra den 15de Juli til den 14de Avgust, begge inklusive, dog at i de Aar, hvor den 15de Avgust falder paa en Løverdags, Ferien og som Følge deraf ogsaa Examen begynder enten en Dag tidligere eller sildigere, saaledes at det nye Skoleaar begynder enten en Fredag eller en Mandag;
- 2) at Skolernes Rektorer bemyndiges til i Tiden mellem Skoleaarets Begyndelse og Julen at give to Sognedage i Forbindelse med en Sondag fri, dog at, hvor der er en Markedsdag, Skyttelagsdag eller anden lokal Fridag, denne da benyttes som den ene af de to Sognedage, og at Frictermiddagene i Tiden fra Paasken til Sommerferien da bortfalde;

- 3) at Skolernes Rektorer bemyndiges til at udvide Pintseferien til en hel Uge, imod at Juleferien indskrænkes med et tilsvarende Antal Dage.

De aarlige Examina

holdes i Aar i følgende Orden:

Løvedag den 15de Juni.

Kl. 8.	VII.	} Dansk Stil (bund. Opg.).		Kl. 4.	VII.	Lat. Version.
	V R. A.				V R. A.	Regning.

Mandag den 17de Juni.

Kl. 8.	VII.	Lat. Stil.		Kl. 4.	VII.	} Geometr. Opg.
	V R. A.	Dansk Stil (fri Opg.).			V R. A.	

Tirsdag den 18de Juni.

Kl. 4.	VII.	Dansk Stil (fri Opg.).		Kl. 4.	VII.	Arithm. Opg.
	V R. A.	Arithm. Opg.			V R. A.	Tysk Stil.

Onsdag den 19de Juni.

Kl. 8.	V R. A.	Geom. Tegn.		Kl. 4.	V R. A.	Engelsk Stil.
--------	---------	-------------	--	--------	---------	---------------

Tirsdag den 25de Juni.

Kl. 8.	} V R. A. {	Arithmetik.		Kl. 3.	V R. A.	Tysk.
9.		Naturhist.				

Onsdag den 26de Juni.

Kl. 8.	} V R. A. {	Geometri.		Kl. 3.	V R. A.	Fransk.
9.		Geografi.				

Torsdag den 27de Juni.

Kl. 8.	} V R. A. }	Naturlære.	Kl. 3.	V R. A.	Engelsk.
9.		Historie.			

Mandag den 1ste Juli.

Kl. 8—10.	VI.	Latinsk Stil.	Kl. 3—5.	VI.	Ar. Opg.
	V.	Mathem. Opg.		V.	Lat. St.
	VR. B.	Tysk Stil.		VR. B.	Dansk St.
	IV.	Dansk Stil.		IV R.	Ar. Opg.
	I.	Dansk Stil.		III.	} Regning.
	III.	Mathematik.		III R.	
8.	VII A. a.	Latin.	3.	II.	Historie.
				VII A. b.	Latin.

Tirsdag den 2den Juli.

Kl. 8—10.	VI.	Dansk Stil.	Kl. 3—5.	VI.	Geom. Opg.
	VR. B.	Geom. Opg.		V.	Dansk Stil.
	IV.	Lat. Stil.		VR. B.	Arithm. Opg.
	IV R.	Dansk Stil.		III R.	Dansk Stil.
	III.	Fransk.		II	} Regning.
	VII A. a.	Græsk.		I	
8.			3.	VII A. b.	Græsk.

Onsdag den 3die Juli.

Kl. 8—10.	IV.	Arithm. Opg.	Kl. 3—5.	VII.	Hebraisk.
	IV R.	Tysk Stil.		V R.	Engelsk.
	III.	} Dansk Stil.		IV.	Historie.
	II				
8.	VII A. a.	Arithmetik.	3.	III R.	Naturhistorie.
				VII A. b.	Arithmetik.

Torsdag den 4de Juli.

Kl. 8.	VII A. a.	Naturlære.	Kl. 3.	VII A. b.	Naturlære.
8—10.	VIII B.	Historie.	3—5.	V.	Tysk.
	III R.	Engelsk.		V R.	Fransk.
	II.	Fransk.		III.	Latin.
10—12.	VI.	Græsk.		III R.	Historie.
	IV.	Tysk.			
	II.	Naturhistorie.			

Fredag den 5te Juli.

Kl. 8. VII A. a. Historie.
 8—10. VII B. Naturlære.
 VI. Naturhistorie.
 V. Latin.
 10—12. VI. Fransk.
 V R. B. Geometri.
 IV R. Geografi.
 II. Religion.
 I. Historie.

Kl. 3. VII A. b. Historie.
 3—5. V R. B. Arithmetik.
 V. Naturhistorie.
 IV. Fransk.

Løverdag den 6te Juli.

Kl. 8. VII A. a. Geometri.
 8—10. IV R. Tysk.
 III. Historie.
 I. Dansk.
 10—12. VI. Latin.
 V R. B. Geografi.
 V. Religion.
 II. Dansk.

Kl. 3. VII A. b. Geometri.
 3—5. V. Græsk.
 IV R. Historie.
 III R. Fransk.

Mandag den 8de Juli.

Kl. 8—10. VI. Historie.
 V R. B. Naturhist.
 V. }
 IV R. } Naturlære.
 III. Religion.
 10—12. VII B. Geometri.
 IV. Religion.
 I. Religion.

Kl. 3—5. VI. Geografi.
 V. Mathematik.
 V R. B. Naturlære.
 III R. Tysk.

Tirsdag den 9de Juli.

Kl. 8—10. VII B. Græsk.
 IV R. Religion.
 IV. Geografi.
 II. Geografi.
 10—12. V Geografi.
 V R. B. Tysk.
 IV R. Arithmetik.
 I. Geografi.

Kl. 3—5. VI. Religion.
 IV. Latin.
 III. Geografi.
 III R. Mathematik.

Onsdag den 10de Juli.

Kl. 8—10.	VII B. Arithmetik. V R. B. Historie. III R. Geografi. I. Tysk.	Kl. 3—5.	VI. Tysk. V. Historie. IV. Geometri. IV R. Naturhistorie.
10—12.	IV R. Geometri. III. Naturhistorie. H. Tysk.		

Torsdag den 11te Juli.

Kl. 8—10.	VII B. Latin. VI. Arithmetik. IV R. Engelsk. III R. Religion.	Kl. 3—5.	VI. Geometri. IV. Naturhistorie. IV R. Fransk.
10—12.	V. Fransk. IV. Arithmetik. III. Tysk. I. Naturhistorie.		

Løverdagen den 13de Juli Kl. 9 foretages Omflytningen. De ny til Skolen indmeldte Disciple prøves samme Dag Kl. 2 Efterm. eller Torsdagen den 15de August Kl. 8 Form. Til sidstnævnte Tid begynder Skoleundervisningen atter efter Sommerferien.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes de af Disciplenes Fædre eller Værger samt andre Skolens Velyndere, som dertil maatte have Lejlighed.

